

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 101. szám
1940. május 7., kedd

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

A semlegesek biztonsága

Semmi sem mutatja szembeszökőbb módon a nagy különbséget a világháború és a mostani háború között mint a semlegesek helyzete. A világháborúban semlegesnek lenni paradicsomi állapot volt. A semleges országok gazdagodtak és virágoztak. Legendákat meséltek annak idején arról, hogy hogyan öntött az arany legális úton ezekben a semleges országokba, amelyek olyan áron szállították ki termékeiket, ahogy akarták. A semleges országok körül a legmagasabb fokú udvarlás és versenyfutás történt. Mind a két fél kereszte és hajszolta a legkisebb semleges állam kegyét és hajlandóságát is. A semleges kormányok alig győzték elhárítani maguktól a hadviselő felek kurlálását. A meggyőzés minden eszközét felhasználták ezek a hadviselők, hogy a semleges jóindulatát megnyerjék maguknak és egyiknek sem jutott volna eszébe az erőszak, vagy fenyegetés eszközeihez nyúlni. Ellenkezőleg: a hadviselő országok ígértek minden előnyt, ha valamelyik semleges állam belép mellettiük a háborúba. El kell csak olvasni Paleologue francia nagykövet pétervári naplóját, hogy lássuk, hogy az orosz cári kormány milyen hallatlan udvarlással és kérelmező előzékenységgel tárgyalta a román kormányfővel és diplomáttal. Ezenfelül egyetlen kivülről kormány sem mert volna beavatkozni az egyes semleges országokban dúló agitációba. Hogy ismét Romániánál maradjunk: Bucarestben nyíltan jelentek meg az antantpárti lapok és ismét nyíltan úzték bátorítatlan propagandájukat a központi hatalmak mellett érvelő újságok. Ha most átlapozzuk az akkori román sajtót, elámulunk azon, hogy milyen dühös cikkekben támadták az egyik vagy másik szövetségiállamot. A román fővárosban egymást érték a népgyűlések és tüntetések. A „gedenista” ifúság (ez az elnevezés a Garda Demnitatei Nationale rövidítése volt), naponta megvárta, amíg Carp lapjai kijönnek a nyomdából, megrohanta az újságszállító kocsikat és a rendőrség néma asszisztálása mellett kidobálta a lapcsomagokat az utcára. De más országokban is szabad volt mindenféle propaganda. Svájc a hadviselő országok emigránsainak és forradalmi elemeinek ülékezéstelepe volt és ezek az emberek itt olyan agitációt fejlettek ki, amilyet csak akartak. Hiszen itt éltek Lenin és barátai, akik Zürichből üzentek sajtójuk útján, hogy Oroszországnak az az érdeke, hogy a németek megverjék a cárt, mert akkor kitör a forradalom. A svájci „Zimmerwald”-ban ütötte fel felszékét az ugynevezett két és feles szociálista internacionálé és szidta és piszkolta a német császári kormányt. Teljesen szabad világ volt Svédországban is. Hiszen itt tartotta kongresszusát a háború alatt a II. Internacionálé, amelyen a központi hatalmak kormányainak ellenzése dacára is megjelentek a német, magyar és osztrák szociáldemokraták és követelték az anezió és kártalanítás nélkül való békét, ami tudvalevőleg az antant egyik harci jelszava volt.

És ma? A semleges országok ma a legsúlyosabb napjaikat élik. Gazdaságilag a háború ruinálta őket, megbénította tengeri kereskedelmüket és megcsontolta saját nyersanyagellátásukat. A semleges országok kiviteli és beviteli forgalma a hadviselők szeszélyétől függ. A semlegeseket senki kényes kímélettel nem respektálja. A semlegesek árúit nem udvarlással és „ki ad többet érte” politikával igyekeznek megszerzeni, hanem presszióval és fenyegetéssel. A semleges országok kormányait nem aranyakkal ízetik az áruért, hanem rájuk diktálják, hogy a vásárló ország valójában milyen árfolyamon köteles elszámolni. Semmiféle rokonszenv vagy ellenszenv meg nem nyilatkozhatik, hanem a legridegebb semlegesség alatt kell mindenkinek a hivatását teljesítenie. A tömegek érzelmei nem törhetnek utat maguknak sehol. A semleges országok sajtóját a legcsekélyebb kilengésnél szenvedélyes támadások érik. A svájci lapok éppen a napokban folytatták vitát a német birodalmi lapokkal, mert azok a svájci sajtót azzal vádolták, hogy a nyugati hatalmak mellett állnak a — sorok között. A svéd sajtó ellen is napoként ismétlődnek meg a támadások a külföldi lapokban és rádiókban, mert akadnak svéd lapok, amelyek rámutattak arra, hogy Svédországot is a norvég végeztet fenyegetheti. Egyetlen semleges ország sem érezheti magát biztonságban — mondta tegnap egyik kisállam minisztere. A világháború semleges államainak szabadságát most a semleges államok állandó lggalma, rettegése, öniegyelme és lázas fegyverkezése váltotta fel.

A „Baseler Nachrichten” egyik legutóbbi száma foglalkozván a semleges államok idegességével, többek között ezeket írja: „Ez az idegesség egészen indokolt. A délkeleti államok idegenforgalma a háború óta éppen olyan nagyarányú, mint gyanus lendületet vett. Minden szálloda zsúfolt, a bárókban mindenütt külföldiek ülnek, akik közül sokan ugyancsak hallgatagok, de annál élesebb tekintetekkel nézdegélnék körül, míg mások tuizottan közlékenyek és a beljülről emberekbe saját véleményüket akarják beitatni. Tízszérvél sürgőnek-forognak az idegenek a délkeleti államokban, részben mint állítólagos üzletemberek, kereskedelmi

utazók, turisták, nyaralók és természetkedvelők — de lényegében valamennyien hadviselő államok ügynökei, propagandisták és gyanús üzelmek kedvelői. Rejtélyes röpcédulák keringenek amikről nem tudják, hogy ki nyomatta és ki terjeszti azokat. Autók rohannak keresztül az utakon, amikről röpcédulákat dobnak. Mozik karzatairól röpcédulák zudulnak a közönségre és háborúra uszítanak. Természetes tehát, ha a két leginkább érintett balkáni állam elhatározta, hogy lép e lélekmérgezés ellen és intézkedéseket léntet életbe, mert belátták hogy ezek a propagandisták a semlegességet veszélyeztetik. És mivel igen bajos különbséget tenni a jóakaratu idegen és a titkos ügynök között — tehát minden idegen ellen fel kell lépniük, mert hiszen igazán nem lehet tudni, hogy a fényképező természetbarát nem kém-e és a békés sétáló mögött nem rejl-e olyan ügynök, aki szabatázst akar szítani? Belgrádban különösen nagy mértékű a nyugati hatalmak elleni propaganda és Sztoladiuovics

Roosevelt személyes üzenetet küldött Mussolini olasz kormányelnöknek

A Duce hír szerint azonnal válaszolt az amerikai üzenetre — XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Umberto olasz trónörökösét és feleségét — Hadikészülődések a beke fenntartására a Földközi-tenger vidékén Norvégiában csak Narvik körül folyik már komoly harc a németek és a szövetséges csapatok között

Róma. Phips amerikai nagykövet Roosevelt elnök személyes üzenetét adta át Mussolini miniszterelnöknek. Annak hogy nagyfontosságú volt ez az üzenet az is bizonyítéka, hogy Phips nagykövet nem Ciano külügyminisztertől, hanem mindjárt Mussolini miniszterelnöktől kért kihallgatást. Hír szerint a Duce azonnal megadta válaszáat a nagykövetnek Roosevelt üzenetére.

Különb a Földközi-tenger körül keletkezett politikai feszültség következtében a norvégiai események az érdeklődés második vonalába kerültek és Olaszország várható magatartása képezi a megbeszélés tárgyát, még Németországban is — állapítják meg a svájci lapok berlini tudósítói. A norvégiai események nyomán keletkezett hangulatot Németországban bizonyos aggodalom váltotta fel. A kérdés az, hogy a közeljövőben milyen magatartást tanúsítanak a szövetségesek és az ezzel összefüggő találgatások során bizonyos idegesség nyilvánul meg. Az a tény, hogy a szövetségesek a norvégiai csapatokat más harcfrontokra szállítják, időszériúvé tette a kérdést: hol kezdődik el a háború új fejezete. Erre a kérdésre akkor lehetne választ adni, ha a hivatalos jelentéseken túl sikerülne megállapítani, hogy a Norvégiából visszavont szövetséges csapatokat valóban hová szállították. Erre ugyan kielégítő és megbízható választ nem lehet adni, viszont kétségtelen, hogy a norvégiai hadműveletek legutóbbi eseményei szervesen összefüggnek a Földközi-tenger partvidékén és Európa eme részével sorsközösségben lévő többi országok körül keletkezett feszültséggel. Olyan hangok is hallatszanak, hogy a norvégiai német győzelem elsősorban diplomáciai természetű: a német birodalom eme rendkívül tevékeny „fegyverneme” olyan helyzetet teremtett, amelyben Nagybritánia és Franciaország nem köthették meg magukat jobban az északeurópai hadszíntéren. Röviden: Berlin a kellő időben felidéztet olasz sajtóviharral, amihez bizonyos olasz politikai megnyilatkozások is csatlakoztak, arra kényszerítette a szövetségesek óvatossá és újabb meglepetésektől tartó kormányzatát és hadvezetését, hogy Európa déli részén kesszüljön fel olyan eseményekre, amelyek a skandináviai fordulatnál súlyosabb csapást mérhetnének erejükre. Természetes, hogy mindkét részről a rendíthetetlen békeszándékot hangsúlyozzák és azt hangoztatják, hogy a Földközi-tengerre vetődő háborús árnyék csupán a béke érdekelt szolgálja.

A háború újabb hetének eseményeiről a következő jelentések számolnak be:

Olaszország felvilágosításokat kért Londonban a Földközi tengeren történt angol-francia hajóhad-összevonás miatt?

London. (Rador.) Nem erősítették meg azt a hírt, hogy az olasz kormány felvilágosítást kért volna Londonban a Földközi-tengeren történt angol és francia hajó-összevonásokkal kapcsolatban. Londonban hangsúlyozzák, hogy az angol kormány továbbra is békés jóviszonyt igyekszik megőrizni Olaszország iránt.

Sir Percy Loraine, Anglia római nagykövete elhagyta Londont és visszatért állomáshelyére. Az angol nagykövet előreláthatólag hétfő éjszaka érkezik meg az olasz fővárosba.

Az angol és francia haditengerészeti egységek felvonulása a Földközi-tengeren még nem ért véget. Alexandria kikötőjébe egymásután futnak be a hadihajók, a kikötőt hadikészültségbe helyezték és ezzel párhuzamosan az egyiptomi kormány egyéb katonai és rendőri intézkedéseket is alkalmazott. Az egyiptomi hadsereg és rendőrség kötelékéinél minden szabadságojást visszavontak, megerősítették a határőrszolgálatot, beleértve a sivatagi rendőrséget is.

(A veszélyek folytatása)

lakásán talált iratok éppen eléggé mutatják külföldi kapcsolatát.

De nemcsak a délkeleti államokra állanak ezek a megfigyelések, hanem a nyugati semleges államokra is. Guizan tábornok, a svájci hadsereg főparancsnoka például a napokban egyik beszédében a következőket mondta:

— Három veszély fenyeget bennünket. Az első: a külső veszély. A második: a belső veszély. Ez abban áll, hogy bizonyos külföldiek, akik a mi vendég-szeretetünket élvezik, propagandával és más eszközökkel a mi országunk ellen dolgoznak. Biztosíthatom, hogy különös figyelemmel kísérjük őket. Szabotázs-ténykedéseket nem fogunk tűrni. A határon örökös katonákat nem engedjük hátbatámadni. A harmadik

veszélyt jelentik azok a svájciak, akik nem ismerik fel a helyzet komolyságát és nem értik meg, hogy mi áldozatokra kell hozni. Veszélyesek azok az emberek is, akik hamis híreket terjesztenek. A mi országunkban nincs helye a defetistáknak, a szabotálóknak és az árulóknak, akár honnan jöjjenek is. Ma az ország sorsáról és szabadságáról van szó. Szabadok vagyunk, szabadok akarunk maradni, urak akarunk lenni a saját házunkban.

Idézhetnénk még több érdekes megnyilatkozást, de ez is elég annak az aláfestésére, amit mi elkkünkben írunk, hogy tudnillik, amint a világháborúban semlegesnek lenni annyit jelentett, mint boldog jólétben és szabadságban uszni addig, amíg a semlegesség csaknem felér egy kis hadállapattal. De még így is jobb, mintha ténylegesen hadállapotba kellene belezuhanni. (H.)

London és Páris békés szándékait hangoztatja, Róma minden eshetőségre felkészült

A hajóhadak összpontosítása elsősorban Alexandria támaszponttal történik.

A Stefani hírszolgálati ügynökség jelentése szerint a francia hadihajóhad legnagyobb része a Földközi-tengeren tartózkodik s csatlakozott a flottához az itt összevont angol hadihajók csoportja is. A tengeraltitások száma ismeretlen.

Rómában továbbra is hangsúlyozzák, hogy teljesen érthetetlen az angol-francia részről megnyilatkozó idegesség, ami az olasz fővárosban meglepetést okozott, mert nem tudják mi lehet a hajóhad-összevonás célja. Mindenestre hangsúlyozzák, hogy

ha Olaszországot támadás érné, a tökéletesen felfegyverzett, erős és hadi szarilag előnyös helyzetben lévő Itália, a mely valósággal szembetűnően méltó választ ad a támadóknak.

A német távirati iroda is azt jelenti, hogyha Anglia és Franciaország megfélemlítésre akarják felhasználni összevont hadihajóhadukat, úgy Olaszország, bár nyugodtan várja a fejleményeket, megfélemlítő ellenintézkedéseket tesz.

Ugyanekkor angol és francia részről egyre határozottabb formában nyilatkoztatták ki, hogy

a szövetségeseknek semmiféle támadó, vagy kihívó szándéka nincs a Földközi-tengeren, de biztosítani akarják a Földközi-tenger békéjét.

Mindenestre megállapítják, hogy Franciaország sohasem zárkozott el a közvetlen tárgyalásoktól, aminek legutóbb is tanúságát adta, Anglia pedig érvényben lévőnek tartja az angol-olasz „urlember egyezményt.”

Páris és London az ostromzár alkalmazása során is tekintettel volt az olasz érdekekre, s csak Róma magatartására kerültek el az angol kereskedelmi hajók a Földközi-tengert, amire előreláthatólag francia vonatkozásban is sor kerül. Végül hivatkoznak arra is Párisban és Londonban, hogy a Balkán és általában Délkelet-Európa békéjének megőrzése is elsőrendű feladata a szövetséges hatalmoknak. Amikor pedig — a francia sajtó szerint — Németország egyre növekvő nyomást gyakorol Olaszországra senki se csodálkozzék az angol-francia óvintézkedéseken, mégkevésbé kereszen ezekben kihívást.

Az, hogy a Földközi-tenger körüli béke jelenlegi helyzetében bekövetkező minden változás mennyire érintheti az Európa eme részével sorsközösségben lévő országokat, kitűnik a Szófiával, Athénnel és Ankarával kapcsolatosan érkező hírekből. A görög mozgósítás hírét ugyan Athénben visszautasították, mégis

kétségtelen, hogy Görögország katonai intézkedéseket tett.

Sőt újabb hírek szerint további behívások is

voltak. Feltűnést keltett az a hír is, hogy a görög határon nagyarányú török csapatösszevonásokat eszközöltek.

ami ugyancsak a híradás szerint nyugtalanosságot okozott Szófiában. Másik híradás arról ad számot — ezt a Voce d'Italia belgrádi tudósi-

ROOSEVELT ELNÖK

tója közli — hogy Jugoszlávia legnagyobb ifjúsági alakulatát,

a Szokol szervezetet népfelkelési állapotba helyezték.

Május 7-én Jugoszláv—német gazdasági tárgyalások kezdődnek

Belgrád. A jugoszláv sajtó részletesen foglalkozik a május 7-én, Belgrádban kezdődő német—jugoszláv gazdasági tárgyalásokkal. A német gazdasági küldöttség hétfőn érkezett a jugoszláv fővárosba.

A jugoszláv—német gazdasági tárgyalások során a két ország közötti árucserre és fizetési forgalom szabályozását beszélik meg. Előreláthatólag hat hónapra kötik meg az egyezményt.

Ankarába utazott a bucarestli török követ

Istanbul. (Telegraph Orient.) Suphi Tanriöer, Törökország bucarestli meghatalmazott minisztere tegnap este Bucarestből jövet Istanbulba érkezett, majd Ankarába folytatta utját. Suphi Tanriöer kihallgatáson jelenik meg a török külügyminiszternél, majd a kereskedelemügyi miniszterrel folytat megbeszélést a közeljövőben a Bucarestben kezdődő román—török kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban. A román—török kereskedelmi tárgyalások alkalmával több fontos probléma kerül megvitatásra és rendezik a két ország között fennálló kliring-egyezményt is.

Ankarából érkezett jelentés szerint a török minisztereinek, aki tegnap Konstantinápolyba utazott, hirtelen megszakította utját

Jelentőséget tulajdonítanak annak is, hogy Ilija Ljukics horvát parasztpárti titkár helyettes külügyminiszterre nevezték ki. Végül ide tartozik az az istanbuli közlés is, amely szerint

az alban határon erős motorizált olasz csapatokat figyeltek meg.

Az Egyesült-Államok kormánya és sajtója változatlanul élénk érdeklődéssel kíséri figyelemmel a Földközi-tenger körüli eseményeket. A Newyork Herald Tribune részletesen foglalkozik a helyzettel és megállapítja:

Ha Olaszország Németország oldalán beavatkoznék a háborúba, az USA azonnal beszüntetné Olaszországba irányuló kivitelét, az olasz behozatalnak pedig 80 százaléka az Egyesült-Államokból származik. Megemlíti a lap, hogy ha Olaszország semlegessége megszűnnék, a szövetségesek sokkal hatékonyabban alkalmazhatnák a Németország elleni ostromzárát is. Az Egyesült-Államok sajtójában olyan hangok is hallatszanak, hogy az események hatása alatt az USA fokozott mértékben fejleszti hadseregét.

Érdekes a most megjelent amerikai Fehér Könyv szerzőinek azon megállapítása, amely szerint Roosevelt elnök csak arra tett ígéretet, hogy hadseregét nem küldi az Óceánontúlra, de a tengeri, vagy léghaderőről sohasem beszélt.

Spanyolország és a Földközi tengeri bonyodalmak

Páris. A Havas távirati iroda jelenti: Madridból érkezett jelentés szerint Petain marsall Franciaország madridi követe a legutóbbi napokban tárgyalásokat folytatott a spanyol kormány több tagjával. Petain marsall a közeli napokban Párisba utazik, ahol jelentést tesz a Madridban folytatott tárgyalások eredményéről. Párisban nagy megnvugvással fogadták a spanyol utasok magatartását, amelyek nagy tárgvillagossággal irnak az eseményekről. Bizonyosra veszik, hogy egy, a Földközi-tengeren meginduló háború esetén Spanyolország semleges fog maradni. (Rador.)

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti, hogy Hess, a kancellár helyettese kihallgatáson fogadta a tanulmányuton levő bolgár szövetkezetek küldöttségét. Örömeinek adott kifejezést, hogy megismerhetik a német gazdasági életet és kijelentette, nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy éppen a megpróbáltatások idején láthatják, mennyire mintaszerű a rend és az ellátás Németországban.

Bolgár politikusokkal tárgyal Szófiában Anglia ankarai nagykövete

Szófia. (Rador.) A Stefani hírszolgálati iroda levelezője jelenti: Anglia ankarai nagykövete tegnap megérkezett Szófiába. A szófiai angol követség közleménye szerint az ankarai angol nagykövet szerdáig marad a bolgár fővárosban s látogatása magánjellegű. Valószínű, hogy az angol nagykövet megbeszéléseket fog folytatni bolgár politikai személyiségekkel.

A Magyar Népközösség pünkösdi hangversenye a Kulturpalotában

Évélő szereplők közreműködésével. Belépési igazolványok a kerületi vezetőknel és a központi irodában szombat estig átvehetők. Kezdeté vasárnap d. u. 6 órakor.

Belgium és Hollandia helyzete

Brüsszel. (Rador.) Pierlot belga miniszterelnök beszédet mondott. Erről a német távirati iroda a következő jelentést közli:

— Belgium megakadályoz minden átvonulási kísérletet területén — mondotta a belga miniszterelnök. — A háboru nyolc hónapja beigazolta Belgium semlegességi és függetlenségi politikájának szükségességét, miután az ország távol tudta tartani magát a háborútól. Belgium határainak minden pontja meg van erősítve és ezeket az erősítéseket mindenre elszánt hadsereg tartja megszállva. Belgiumban csak álló háborúról lehet szó, a gyors siker minden reménye nélkül. Az országnak azonban újabb áldozatokot kell hoznia, miután új adókat léptetnek életbe és ismét kibocsátanak kötvényeket.

Amszterdam. (Rador.) A Telegraph írja: A hatóságok erővel folytatták a leleplezett holland nemzeti szocialisták elleni vizsgálatot. A nyomozás már eddig is megállapította, hogy tervszerű összeesküvésről van szó.

Harmincötperces kihallgatáson fogadta XII. Pius pápa az olasz trónörökös-párt

Vatikánváros. (Rador.) XII. Pius pápa hétfő délelőtt 11 órakor ünnepélyes kihallgatáson fogadta az olasz trónörökösöt és feleségét. A trónörökös-pár Alpiéri vatikáni olasz nagykövét kíséretében kevéssel 11 óra előtt érkezett

XII. PIUS PÁPA

meg és miután fogadták a díszszázad tisztelését, bevonultak a pápa magánkihallgatási termébe. XII. Pius pápa 35 perces megbeszélést folytatott a hercegi párral. A kihallgatás végén a Szentatya művészi kivitelű ezüst Maria szobrot adományozott a hercegnőnek és aranyérmét a trónörökösnek. Utána a piemonti herceg és a hercegnő Maglioni bíboros államtitkárnál tettek látogatást, aki kevéssel utóbb viszonzta azt.

Róma. (Rador.) XII. Pius pápa tegnap megjelent a Santa Maria del Voco templomban és újból felemelte szavát a béke érdekében. A Szentatya fohászában kérte, hogy Olaszország maradjon mentes a háboru borzalmaitól. XII. Pius pápa a következőket mondta:

— Eljött az óra, amikor minden olasznak fértinek, asszonyoknak, gyermeknek a békéért kell imádkoznia. Az emberi szenvedélyek viharos forgószele, amely nemes és büszke nemzeteket elsodort, ott dühöng már Olaszország határain az Alpesekeken túl.

A pápa szavait kitörő lelkesedéssel fogadták a templomot zsufolásig megtöltő hívek. Legalább öt percig harsogott a kiáltás: Éljen a pápa! Békét akarunk!

Ugyancsak római jelentés szerint XII. Pius pápa zarándokok egy csoportja előtt is

amelynek az volt a célja, hogy egy német megrohanás számára a talajt előkészítse. A holland horogkeresztesek 21 letartóztatott vezére ellen hazaárulás miatt indult meg az eljárás. A letartóztatott vezetőknel házkutatást tartottak és megállapították, hogy a holland horogkeresztesek közvetlen összeköttetésben állottak Berlinnel. Az egyik holland képviselő lakásán Bohle körzetvezetőnek több levelét is megtalálták.

beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy a világbékét újból súlyos veszély fenyegeti. Ezekben a végzetes órákban az embereknek magukba kell szállniok és imádkozniok, hogy a világra ne sültsön egy, a maiánál rettenetesebb csapás. A pápa intelmét az olasz néphez intézte, amelyet felszólított, imádkozzék, hogy Olaszország ne váljék a háboru színterévé.

Vatikánváros. (Rador.) Öszentsége XII. Pius pápa az elmúlt nap folyamán kihallgatáson fogadta Spanyolország szentszéki nagykövetét.

Berlin jelenti:**Közép- és Dél-norvégiában a német csapatok helyreállították a rendet**

Észak Európában Narvik körül folyik a harc, ezen a szakaszon rendezkedett be a norvég főhadiszállás és itt vonják össze a szövetséges csapatokat. Ruge tábornok, a norvég csapatok főparancsnoka lemondott és ismeretlen helvre távozott. Bucus-napiparancsában engedelmségre és a szövetséges haderőkkel való együttműködésre szólította fel a norvég csapatokat.

A német csapatok elfoglalták Namsost, Rörent és Störent, a norvég csapatok több helyen harcban állanak a németekkel és harcolva vonulnak vissza. Berlinben hangsúlyozzák, hogy a visszavont szövetséges haderők elszállítására korántsem ment olyan simán, mint ahogyan a

hivatalos jelentések közölték, mert a német léghaderő érzékeny veszteségeket okozott a visszavonuló egységeknek. Páris és London viszont arról számol be, hogy Narvikot egyre erősebben szorongatják a szövetséges csapatok és a vasárnapi heves harcokról a német hadi jelentések is beszámolnak. Narvik környékén hóvihar tombol és az időjárás

Köhögés ellen**FAMEL****szörpöt MEGBIZHATO KÉSZÍTMÉNY****London jelenti:****Anglia nem készül Görögország megszállására**

Amszterdam. (Rador.) A Havas-iroda közli: A nemzeti szocialista lapok részletesen foglalkoznak az az állítólagos angol ultimátum-jellegű jegyzékkel, amelyet Anglia Görögországhoz intézett és amelyben Anglia azt kérte volna Görögországtól, hogy: 1. Görögország engedjen át Angliának 11 katonai szempontból fontossággal bíró szigetet, 2. Görögország engedje meg légi és tengeri kikötőinek elfoglalását és 3. Görögország járuljon hozzá az angol kezdeményezésekhez.

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelenti: Angol hivatalos körök kijelentették, hogy teljesen légből kapott az az egyik német távirati ügynökség által közölt azon hír, amely szerint angol csapatok Görögország megszállására készülődnek.

Athénből jelentik, hogy Metaxas görög miniszterelnök hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta az athéni olasz követet. A kihallgatásról Metaxas miniszterelnök az újságíróknak kijelentette, hogy Olaszország és Görögország között a viszonyban semmiféle változás nem állt be.

rendkívül kedvezőtlen. A német távirati iroda jelentése szerint a szövetségesek hajóágyú eredmény nélkül lötték a német állásokat, ugyancsak eredménytelen volt eszerint az angol repülőgépek támadása a megerősített német állások ellen.

Érdekes a stockholmi Socialdemokraten című lap norvégiai beszámolója, amelyet az újság egyik munkatársa írt és amely szerint a németek jelentős embervesztéseket szenvedtek a harcok során. A Times beszámolója is említést tesz arról, hogy nem beszélve a tengeren elvesztett tízezer német katonáról, a szárazföldi harcok során legalább 2000 halott és sokezer sebesült vesztesége volt a német haderőnek. Ugy az angol, mint a francia sajtó hangsúlyozza, hogy

Németország ezenkívül elvesztette a skandináviai érc-behozatalának minden lehetőségét és elvesztett számára a norvég és dán kereskedelmi hajóhad is.

Az angol tengerészeti és gazdasági minisztérium intézkedésére az elmúlt hét folyamán összesen 36 dán kereskedelmi hajót foglaltak le.

A német sajtó is élénken foglalkozik a háborus veszteségekkel és német részről megállapítják, hogy

Anglia 23 tengeralattjárót és 2 millió 300 ezer tonna ürtartalmot képviselő kereskedelmi hajót vesztett.

A német lapok hangsúlyozzák, hogy Anglia uralma megszűnt az Északi-tengeren. Británia mint tengeri hatalom elvesztette jelentőségét és hogy

URANIA mindig vezet!**Szardán PREMIER!**

A francia filmgyártás gyöngye, az emberi és bajtársi önfeláldozás filmje:

Ardealban először!**Ma szünet!****„Hazátlanok“****EDWIGE FEUILLERE**

Főszerepben: a ragyogó szépségű sztár:

és a francia filmművészet őlgárdája.

a légihaderő fellépésével új korszak kezdődött a háború történetében, ezt a tevényt pedig Németország írja.

Angol részről a 23 buvárhajó és 2 millió 300 ezer tonnányi kereskedelmi hajó elsüllyesztéséről szóló német hírt a képzelet szellemévének minősítik.

A berlini sajtó szerint:

A norvégiai hadjárat során kiderült, hogy a német légihaderő főlegben van az angol haditengerészettel szemben

Berlin. (Rador.) Hétfő reggel a német hadvezetőség az alábbi jelentést adta ki: „A német repülőgépek tegnap Narvik kikötő közelében elsüllyesztettek egy angol csatahajót, ezenkívül ugyanakkor ebben a körzetben levegőbe röptettek egy löszraktárt. Grongnál a német csapatok észak felé nyomulnak előre. Közép- és Dél-Norvégiában a rend helyreállítása megtörtént. A Heera erődítményét német katonák elfoglalták. Rörös német kézen van. A svéd határ közelében két angol hidroplánt géppuskatűzzel támadtak meg a németek. Német vízrepülőgépek a Kattogatban felfedeztek egy angol tengeralattjárót, amely aknára futott. A német légi egységek megközelítették a buvárhajókat, annak kapitányát és egy altisztjét elfogták, majd az ellenséges hadihajót német hajók az egyik német kikötőbe vontatták. Terdhelling közelében két angol repülőgépet lelőttek. Nyugaton nem történt különösebb esemény.”

Berlin. (Rador.) A Kattogatban aknára futott angol buvárhajóval együtt a brit hadiflotta eddig 24 tengerajattjárót vesztett. A súlyosan sérült angol buvárhajót az egyik német felderítő repülőgép fedezte fel, amelynek megjelenésekor a tengerajattjáróra fejtették a fehér jobogót. A repülőgép értesítette a közelében lévő német hajókat, amelyek a helyszíltre siettek. Az angol buvárhajóra felszállt egy német tiszt és annak vezényletével a hajót egy német hadikikötőbe vontatták. Az angol buvárhajó tisztjei elmondották, hogy a tengeralattjáró aknába ütközött és a robbanás következtében a gépek is annyira megrongálódtak, hogy a hajó hasznavehetetlenné vált.

A Német Távirati Iroda jelentéssel, hogy a német légierők, amelyek a Hars és Narvik körzetben felderítő tevékenységet végeztek, vasárnap megtámadták az ezen a környéken gyülekező ellenséges csapatokat. Eközben egy ellenséges csatahajót nehéz kaliberű bombatalálat ért. A hadihajón mutatkozott erős füstképződés, mutatta a börtön hatásait. Ugyancsak ezen körzetben ellenséges táborhelyeket is bombáztak a német repülőgépek és felrobbantottak egy ellenséges hadianyagraktárt. Narvik körül a vasárnapi osztorozások nagy hóviharban zajlottak le.

Osló. (Rador.) Terboven norvégiai kormánybiztos vasárnap délelőtt fogadta az olasz és a spanyol újságírókat, akik néhány nap előtt repülőgépen Oslóba érkeztek. A kormánybiztos rámutatott, hogy a norvég gazdasági élet vezetői ma már teljes egyetértésben vannak a németekkel. Minél gyorsabban történik a német csapatok előrehaladása az országban, annál jelentősebb lesz ez a békés együttműködés. A külföldi újságírókat német tiszték tájékoztatják a katonai helyzetről és megtekinthetik majd az utóbbi napok hadszínterét is.

Terboven kijelentette az újságíróknak, hogy Norvégiában minden hadműveletet megmutathat, csak egyetlen dolgot nem láthatnak: az angolokat harcokban.

Berlin. A szövetséges haderőknek Közép- és Délnorvégiából való eltávolítása után Berlinben az a vélemény alakult ki, hogy a norvégiai háború utolsó fázisához érkezett.

Narvik környékén a szövetségesek türelme ellenére a németek véres harcokban helytállanak. A német nép még most sincs tisztában azzal, hogy az angolok és franciák miért próbálkoztak meg Norvégiában az ellenállással, holott tisztában lehettek a sikertelenséggel. E hadjárat során kiderült az is, hogy a német légihaderő főlegben van az angol haditengerészettel szemben.

Nagy figyelemmel kísérik itt a francia-angol propagandát, amely azt hangoztatja, hogy győzelem esetén Németországot apró államokra osztják majd fel.

Stockholm. (Rador.) A német kormány hozzájárulásával a svéd kormány magára vál-

Különböztetve Koht norvég külügyminiszter a nemzetvédelmi miniszter társaságában Londonba érkezett, ahol az angol kormánnyal folytattnak tárgyalásokat. A norvég külügyminiszter rádióbeszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Norvégia ellenáll.

lalta a norvég érdekek németországi képviselőit.

Tallinból jelenti a Rador: Az észtek kormány határozottan cáfolja azt, az egyik külföldi rádióállomás által terjesztett hírt, hogy Észtország aknákat helyezett volna el a finn öbölben. Az észtek kormány kijelentette, hogy sem az ország területi vizein belül, sem azo-

Anglia elleni német támadás lehetőségéről ír az olasz külügyminiszter lapja

Róma. Ciano gróf külügyminiszter lapjának, a *Telegrafonak* főszerkesztője. Ansaldo az olasz ifjusághoz intézett heti rádióbeszédében vasárnap a következőket jelentette ki: „Németország bizonyára rövidesen megismeri a háború folyamán Napoleonnak azt a kísérletét, hogy betörjön Angliába. Soha azelőtt nem forogtak fenn olyan körülmények, amelyek között a mostani háborút az angolok ellenfelei olyan kedvezően vizsgálják meg, mint ezuttal.”

Levélváltás a svéd király és Hitler között

Berlin. A német távirati iroda közli, hogy néhány nappal ezelőtt a svéd király és Hitler vezérkancellár között levélváltás történt. Az államfők levelükben leszögezték a két ország

kon kívül nem rakták le aknákat, de ezeken a területeken aknákat figyeltek meg s ezért minősítették veszélyesnek a hajózást.

A norvég kereskedelmi hajóhad ötödik része a szövetségesek kezébe került

Stockholm. A Goteborg Posten értesülése szerint a norvég kereskedelmi hajók ötödik részét a szövetségesek foglalták le. A svéd lap tudósítója adatokat szerzett arról, hogy csupán 800.000 ürtartalmu hajóter került a németek kezére, míg a szövetségesek legalább is 4 millió norvég hajóteret szereztek.

Elsüllyedt egy 8000 tonnás angol szállító hajó

Washington. (Rador.) Egy 8000 tonnás angol szállítóhajó, amely Ujzeelandból volt utban Southamptonba, a Kis Antillák sziget-csoportjánál sziklába ütközött és elsüllyedt, 78 főnyi legénységét megmentették.

egymásközti viszonyát és a politikai eszmecserét felölelő levélben meghatározták Svédország és Németország magatartását is.

Nagy hóviharban folynak Narvik körül a harcok

London. (Rador.) A Narvik körüli harcok nagy hóviharban folynak. A város északi részében elhelyezkedett németeket kiűzték állásaikból. Ezek a katonák most a vasútvonal mentén foglaltak el újabb állásokat. Svéd hírtörzs jelentése szerint a norvégok az Öster völgyében még ellenállást tanúsítanak. Os városa és a környékbeli erdők lángokban állnak.

London. (Rador.) Az angol légügyi miniszterium most adta ki a háború kitörése óta a legrosszabb veszteséglistát, amely 119 nevet tartalmaz. Ezek közül 7 sebesült, 52 eltűnt, a többi pedig halottnak tartják. Az eltűntek között van a Kenet kőművesparancsnoka, Doran is, aki 27 esztendő és 6 vezetése a háború kitörését követő második napon a légitámadást Kiel ellen.

Stockholm. (Rador.) Az elsüllyesztett Hunter angol torpedóromboló 43 tengerésze Svédországba érkezett. A németek adták át őket a svéd hatóságoknak, valószínűleg azért, mert nem tudták élelmezni őket.

Stockholm. (Rador.) A svéd lapok az elismerés hangján írják a francia csapatokról. A lapok szerint a francia katonák mélyen meg voltak döbbenve, hogy őket visszavonulásra kényszerítették. A francia katonák minden kellemetlenség ellenére nagyszerű bátorságról és kiváló magatartásról tesznek tanubizonyosságot. Az egyik svéd lap munkatársa a legnagyobb csodálkozással adózik azon ténynek, hogy a francia katonák az ellenség go-

lvőesője közben életük veszélyeztetésével igyekeztek az ezred ládáját megmenteni. Az egész világ nagy elismeréssel adózik. — írja a lap — azon bátorsággal szemben, amellyel ezek a katonák megmentették a katonai javakat.

Egyébként közlik, hogy a norvég állam aranytartalékait Londonba szállították.

Elsüllyedt az „Alfredy” nevű brit csatahajó

London. (Rador.) A következő hivatalos jelentést adták ki: „Az angol tengerügyi hivatal sajnálattal közli, hogy Öfelsége a király Alfredy nevű csatahajóját a szövetséges csapatok Namsból történt visszavonulása után elsüllyesztették. Ez a hadihajó egyike volt azoknak az egységeknek, amelyek a csapatszállításokat biztosították. A német repülőgépek támadása során a kísérő angol hadihajók légharító tüze olyan hatásos volt, hogy a csapatszállító hajók teljesen sértetlenek maradtak. A védekezés során az Alfredy csatahajót bombatalálat érte és a csatahajó hamarosan elsüllyedt.”

London. (Rador.) Az Afri di angol torpedóromboló, amelyet német repülőgépek bombáztak elsüllyesztettek, 1870 tonna ürtartalmu, korszerű típusu gyorsjárata csatahajó volt. Az Afri di vezérhajó volt és fedélzetén 219 tiszt és tengerész tartózkodott. Ezzel a torpedórombolóval a háború megkezdése óta az angol hadiflotta 11-ik csatahajóját vesztette el.

Erdélyes német támadások a nyugati harctéren

Páris. (Rador.) A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése szerint a Saar vidékén élénk tűzérési és járőrtevékenység volt.

A Havas iroda jelentése szerint a Saar vidékén a németek három támadást intéztek az elmúlt vasárnap. A támadások közül a legutolsó volt a legerősebb. Az összecsapások során egy francia előőrsöt körülfogtak, azonban hirtelen francia ellenátadás visszavetette a németeket. Az összecsapások hevesége ellenére is a francia csapatok vesztesége csekély. A francia légihaderő gépei ezen a napon felderítő repüléseket végeztek a front felett. A német légteljesítmények egyetlen felderítő utat tettek Kelet-Franciaország felett.

A norvégiai hadihelyzetre vonatkozóan a Havas a következőket jelenti: „A német csapatokat erőteljesen bombázták a szövetséges légi egységek. Német részről csapatösszevonások történtek, hogy kedvezőbb körülmények között felthessenek ki ellenállást.”

London. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti, hogy tegnap a Sjetland-szigetek felett nagy magasságban idegen repülőgép jelent meg, amely valószínűleg német gép volt. Az angol vadászgépek felszálltak, az idegen gép azonban eltűnt. Légi riadó nem volt.

CORSO 3, 5, 7.15, 9.30

A halhatatlan keringő

Főszerkesztő: Paul Hörbiger, Gretl Theimer.
Híradók.

Vigyázat! Próba-légítámadás!

Május tizennegyedikén kettős légoltalmi gyakorlatot rendeznek Arad közönsége számára

Déiben háromnegyed tizenkettőtől tizenkét óráig, este negyed tiztől háromnegyed tíz óráig tart a próbariadó

A városi közigazgatás kötelekében működő légoltalmi hivatalhoz (MONT) értesítés érkezett, amelynek értelmében elhatározták, hogy május 14-én légvédelmi gyakorlatot rendeznek. A gyakorlat két részből áll: nappal délben háromnegyed 12 órakor kezdődik és pontosan 12 órakor ér véget, éjszaka pedig negyed 10 órakor szűnik meg a riadó és háromnegyed 10 órakor szűntetik be a gyakorlatot. A légvédelmi gyakorlat ezuttal új feltételek szerint történik, a menedékhelyeket, amelyekre a közönségnek vissza kell vonulnia a riadó felhangzásakor nem jelölik meg külön, hanem a rendes jelzések szolgálnak csupán utmutatóul. A riadó-jelzés — egy percig tartó szaggatott, rövid jelekből álló szirénabugás — felhangzása után minden járókelőnek a legközelebbi légvédelmi menedékhelyre kell huzódnia, a járműforgalom megáll, a járműveket mellékuccákba kell terelni és az utasoknak, kocsisoknak, gépkocsivezetőknek is légoltalmi fedezéket kell felkeresniük. Rendőr-őrjáratok járják be az utcákat és mindenkit, aki az előírások ellen vét, azonnal igazoltatnak és a kihágást elkövetők ellen jegyzőkönyv készül. Mindenkit megbihtetnek, aki megszegi az előírásokat és semmiféle magyarázatot nem fogadnak el a vétség igazolására.

Az éjszakai légvédelmi riadót elsötétítéssel kötik össze. Bár az esti riadó csak negyed 10 óra kor kezdődik, a világítási rendszabályok már az est beálltával életbe lépnek. A közvilágítást a

rendesnek egyhatodára csökkentik és ez a csökkentés egész éjszaka érvényben marad, a riadó elmúltával is. Május 14-én a fényreklámokat csak a riadó végeztével, 10 órakor szabad meggyújtani és 10 óráig az összes járművek „légoltalmi világítással” közlekednek, vagyis lámpáikra kötelesek a kék-fekeete ellenzőt feltenni, amelyen csupán az előírt nagyságu résen keresztül hatolhat ki a fény. Szigorú intézkedéseket alkalmaznak a magánlakások elsötétítésére is, amennyiben teljes légvédelmi elsötétítést kell ebben a vonatkozásban is végrehajtani. Nem hatolhat ki fény a magánlakásoknak nemcsak uccára néző ablakain, vagy ajtóin keresztül, de az udvarokra néző ablakokat és ajtókat is úgy kell függönyvel, vagy más eszközzel felszerelni, hogy a legcsekélyebb fény se szűrődjék ki. A szigorú ellenőrzést ebben a viszonylatban is gyakorolják és kihágásnak számít az előírástól való minden eltérés. Az állomás területére csak a riadó-idő tartamára, tehát fél órára érvényes az elsötétítési rendelet.

A város légoltalmi hivatala (MONT) ezúton kéri fel a távolabb eső városrészek lakóit, hogy ha nem hallanak a riadó-jelzést, vagy a gyakorlat befejezését közlő jeleket (hosszu, elnyújtott sziréna-szó) közölik ezt, akár írásban is a MONT irodával. A légoltalmi gyakorlatról a város külön rendelettel intézkedik, amit a városban kiragasztanak.

Az üzleti élet fontos, időszerű kérdéseivel foglalkozott a Kereskedelmi Testület választmánya

Iercan Nerva dr. képviselő eljár a nemzetgazdasági minisztériumban a március 4-iki törvénnyel kapcsolatos kérdések tisztázása érdekében

Az aradi Kereskedelmi Testület választmánya hétfőn este hét órai kezdettel Domán Sándor elnöklete alatt ülést tartott. A választmányi ülésen megjelent dr. Iercan Nerva képviselő, a Kereskedelmi Testület újannan megválasztott társelnöke, valamint Pacuraru Brutus, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára is. Domán Sándor mindenekelőtt meleg szavakkal üdvözölte Iercan Nerva dr.-t, akinek személyében — mint mondotta — olyan egyniség kapcsolódott be a Testület munkájába, aki tud és akar is a kereskedők érdekében dolgozni. Egyben üdvözölte a közgyűlés alkalmával megválasztott négy új alelnököt is.

Az elnök figyelmeztette a Kereskedelmi Testület tagjait arra, hogy

április elsejei hatállyal emelték a bélévilletéket és ennek következtében emelkedett az üzleti könyvek lapjai után esedékes bélévilleték is, még pedig laponként 5 leiről 6 leire.

Ezt a laponkénti 1 leies többletet készpénzben kell lefizetni a pénzügyigazgatóságon, még pedig az április elseje után használt, illetve használandó lapok után. Figyelmeztette az elnök a kereskedőket arra is, hogy

május 15-ikén lejár az a határidő is, ameddig az érdekeltek bejelenthetik az adóamnestiára való igényüket, valamint a rendkívüli nyereségeket.

A tárgvsorozat következő pontjaként a március 4-iki törvény alkalmazásával kapcsolatos problémákat tárgyalták meg és rávilágítottak arra, hogy a törvény bizonyos kiegészítésekre szorul. Pacuraru Brutus kereskedelmi és iparkamara főtitkár közölte, hogy a kamara az ügyben már felvilágosításokat kért a

nemzetgazdasági minisztériumtól, válasz azonban még nem érkezett.

Domán Sándor elnök Iercan Nerva dr.-t kérte fel arra, hogy képviselői minőségében igyekezzék közbenjárni annak érdekében, hogy a március 4-iki törvény alkalmazásával kapcsolatos kérdések kedvező megoldást nyerjenek és terjessze elő a felmerült problémákat a nemzetgazdasági miniszter elé.

Iercan Nerva dr. erre ígéretet is tett.

Az üzletek nyári zárójának kérdése került ezután tárgyalásra és

a választmány felhatalmazást adott az elnökségnek arra, hogy a nyári zárójára vonatkozóan az alkalmazottak érdekképviseletével a tárgyalásokat lefolytassa és a megállapodást megkösse.

Végül Domán Sándor elnök figyelmeztette a kereskedőket, hogy a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket az eladások alkalmával föl-tétlenül számítsák fel a vevőknek, annál is inkább, mert

az illeték lerovásának elmulasztása esetén a kereskedő és a vevő egyetemlegesen felelős.

másrészt pedig, mert az illetékes szervek a két százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban már megkezdték a legszigorubb ellenőrzést.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM 20-10

Ma utoljára!

Szerenádé

Grace Moore gyönyörű énekes filmje. — Heti hirdó a legujabb eseményekkel.

MA: 5, 7.15 és 9.30 órakor.
3 órakor matiné.

A levélbélyeg százeves

születésnapja...

Tegnap volt pontosan száz esztendeje annak, hogy az első levélbélyeg forgalomba bocsátották. Május hatodika a bélyeg századik születésnapja. Nem világöríténeti esemény, de azért mégis gondolkodásra készíti az embert a színes kis papírdarabkák bájmulatos karrierje. A csipkészet szélű, jelképes pénzértékkel bíró postal bérmentesítő jegyek forgalombahozatala vonta maga után a bélyegvilágítást, amelynek a népszerűsége egyes időszakokban olyan volt, mint — mondjuk napjainkban a labdarugásé. Ma sem csökkent csak bizonyos körre korlátozódott, amely változatlan buzgalommal hódol a filatelia szórakoztató és adott esetekben jövedelmező szünetélynék.

A százeves születésnap emlékeztet arra is, hogy a bélyeg nem egy alkalommal okozott világraszóló fektünést. Egyes államok háborút viseltek miatta, más országokat viszont gazdasági válságtól mentett meg egy-egy megfelelő időben kibocsátott és rövid ideig forgalomban tartott bélyegsorozat. Különösen az apró államocskáknak volt jó jövedelmi forrása ez a módszer. Ezenfelül valóságos üzletágat teremtett a bélyegkereskedelem Ennek az üzletágnak jelentősége abból állapítható meg a legjobban, hogy a bélyeg hamisítani kezdték. Hamisítani pedig csakis értéket szokás.

Ha az ókornak meg volt a maga hét csodája, akkor korunk csodái közé kell sorolni azt a bizonyos angol-guánai bélyeg, amelyből egyetlen példány létezik s így értéke ki sem fejezhető. A Mauritius bélyeg sem sokkal marad mögötte. Az egyik például hadisarcként szerepelt a világháború békekötésénél.

De mindezeket felülemelkedve, az átlagembert más ragadja meg, ha elgondolkozik a bélyeg pályafutásán. Az a bélyeggyűjtő, aki Braziliából küld levelet Indiában élő ismeretlen ismerősének, vagy egy másik aki Svédországból Fokvárosba ír és vár helyegyeket; ezek az igazi megértést ápolják. Előtük nem képez akadályt világrésznyi távolság, nincs vallás, vagy fajl ellentét, csupán egy körülmény lényeges. Mindakettlen emberek, kultúrlények, akik a bélyegeken keresztül barátokká válnak és lelkiilek találkoznak. Ez az erele a kis színes papírdarabkának, amely az emberi megértés egyik láthatatlan oszlopa és védelmezője. Ezt a gondolatot alááéndőz, za nekünk százéves születésnapján, amikor éppen olyan friss és fiatal, mint ifjú korában...

(G. L.)

Veszedeles tüzet okozott a lámpaüveg elpattanása

Satumare—Szatmárról jelentik: Különös szerencsétlenség történt a szatmármegyeyi Sárköz községben, Tóth György uradalmi intéző házában. A házaspár este nyolc órakor, amikor az udvaron tartózkodott, észrevette, hogy füst tödul ki a lakásból, ahol alig néhány hónapos csecsemőjük feküdt a bölcsőben. Kétségbeesetten rohantak az égő lakásba és Tóthné kiragadta a meggyulladt bölcsőből a gvereket, de közben ruhája tüzet fogott. Tóth azonnal segítségére sietett, de az ő ruhája is lángba borult. Égő ruhákkal menekültek ki a házból és az udvaron a szomszédok segítségével sikerült megmenekülniök. A másodfoku égési sebeket szenvedett családtagokat beszállították a szatmári kórházba. Utólagos megállapítás szerint a lámpa elpattant üvege okozta a szerencsétlenséget, a kicsapódó lámpaláng gyújtotta fel a lakást, ahol a család tagjai majdnem tüzhalt szenvedtek.

— MARTON ARON PÜSPÖK TAVASZI BÉRMAUTJA. Alba-Iulia—Gyulafehérvárról jelentik: Márton Aron erdélyi püspök május első napján délelőtt 10 órakor a gyulafehérvári római katedrális székesegyházban mondott ünnepi szentmise után kezdte meg a tavaszi bérmautját. A bérmautási szertartás után beszédet mondott az ifjusághoz, amelyben a Szentatya megrázó békeszózatából, illetve májusj leveléből — amelyet mi is részletesen közöltünk, — idézett. Fejszóltotta az egész katolikus ifjuságot, hogy szívvel-lélekkel könyörögjön a békéért.

— A timisoarai görögkeleti román püspökség egyházmegyei tanácsának alakuló ülése. Temesvárról jelentik: A temesvári görögkeleti román püspökség egyházmegyei tanácsa most tartotta meg első alakuló ülését, melyen negyven világi és husz magas egyházi tag vett részt. A kultusz-minisztériumot Enciu Moise dr. kultuszminisztériumi vezérigazgató képviselte. Az ülésen résztvett Popovici Nicolae dr. nagyváradai püspök, mint a temesvári püspökség ideiglenes vezetője. Az ülés Popovici Nicolae dr. püspök elnöklése alatt folyt le. Megtartották a választási vizsgálatot, majd megalakították az egyes bizottságokat.

— Német gyógymód az angolkór gyógyítására. Berlin. (Rador.) Frankfúrtól érkezett jelentés szerint új gyógymóddal sikeres eredményeket értek el az angolkór leküzdésére. Több ezer liter tejet, amely az angolkórban szenvedő betegek részére szolgál táplálékkul, fogyasztás előtt ultraviolet fényel sugároztak keresztül és az így módon kezelt tej fogyasztása után az angolkórban szenvedő gyermekek néhány hét múlva teljesen meggyógyultak. Az ultraviolet-fényvel sugározott tej nem változtatja meg sem színét, sem szagát és az íze sem változik.

— Halálhíradás. Hosszas szenvedés után tegnap elhunyt Aradon Róth Benőné, ismert aradi úrasszony. Róth Benőné kedd délután fél 6 órakor kísérik utolsó útjára a régi zsidótemető halottsházából. Halálát gyermekeik kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— Wolff Károly képviseletése a Kultúrpalotában naponta nyitva 11-től 1-ig és délután 4-től 8-ig.

— A textilanyagok kereskedelmi szolgáltatásának új igazgatósága. Királyi dekrétummal a textilanyagok kereskedelmi szolgálata új igazgatóságának tagjaként a következőket nevezték ki: Cicero Gorciu elnök, Anastasie Munteanu tanár, földművelő, Petre Garboviceanu földművelő, Ioan Buruiana, a nemzetgazdasági minisztérium nversanyag-osztályának igazgatója, Dumitru Mociornita nagyiparos.

— Kötelező devizaregiszter. Bucuresti. A kereskedelemügyi minisztérium belföldre vonatkozó rendelkezést adott ki a bankok és minden olyan vállalat vezetőségének, amelyek devizaugyekkel foglalkoznak, hogy a devizákkal kapcsolatos műveletekről külön regisztert létesítsenek.

— Várnába érkezett a Románia és Bulgária közötti forgalom lebonyolítására szolgáló gőzkomp. Szófia. (Rador.) A Vidinben megjelent „Prosveta“ című lap közli, hogy a gőzkomp, amely Romániát Bulgáriával összeköti, már Várnában van, ahonnan Ruszcsukba szállítják. A bolgár közigazgatás szempontjából rendkívüli jelentőségű tény ez és most már csak az lenne kívánatos, ha az uszó hid helyett egy állandó hidat létesítenének Bulgária és Románia között.

— TERMÉSZETJÁRÓK BALESETE A MUN. TELE MIC-ON. Temesvári jelentés szerint kirándulás alkalmával Muntele Mic és Pojana Marutui közötti útvonalon szerencsétlenség érte dr. Miclosi Cornel mérnököt, a temesvári villamosművek igazgatóját, valamint dr. Dobrin Cassius ügyvédet. A kirándulókat át akarták kelni egy patakon, mindketten megcsuszáltak és dr. Miclosi Cornel térdén sérült meg, míg dr. Dobrin Cassius bokáját törte. Mind ketőket a temesvári Bega-szanasztorjumba szállították, ahol ápolás alá vették őket.

— nap humora

— Jaj, de unalmas este volt. Igazán nem is tudom, miért járnak az emberek egyáltalán társaságba?

— Mert az unatkozás az egyetlen szórakozás, amiről nem akarnak leszokni.

— Nem értelek. Pistike, már megint eszed rongy a nadrágod, biztosan megint a karián csuszál végig?

— Anyuka, én nem is rosszalkodom. Én ócska nadrágot készítek a szegény gyerekeknek.

Ma nyitlik meg

a teljesen modernül berendezett

cukrászda

Bul. Regina Maria 15. (Verbos-ház)

Szíves pártfogást kér: **Böhm Ferenc.**

— A REFORMÁTUS NŐSZÖVETSÉG SZOKAS JÓTÉKONYCELU KAVÉDELUTANJÁT nem most csütörtökön, hanem kivételesen a hónap harmadik csütörtöki napján, azaz május 16-án rendezik.

Végkiárusításból

len- és pamutvásznakai, asztalneműket lakásomra árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Ki kell cserélni a szikvizes-üvegek belső ólomalkatrészét. A városi főorvosi hivatalhoz érkezett miniszteri rendelet alapján az egészségügyi szolgálat rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében tíz hónap leforgása alatt az összes forgalomban lévő szikvizes-üvegek azon ólomalkatrészét, amely az üveg belsejében lévő üvegcsövet a kupakkal összeköti, ki kell cserélni. A kicserélésnek úgy kell megtörténnie, hogy a szikvizgyárok üvegekészletük 10 százalékán kell végrehajtsák havonta a változást. Az ólomalkatrészt alumíniummal, vagy kaucsukkal kell kicserélni.

— Béremelést kérnek az aradi szabómunkások. Az aradi szabómunkások céhe béremelési kéressel fordult a munkafelügyelőséghez meg is indultak és ezek során az alkalmazottak 25 százalékos béremelést kértek, míg a munkaadók 15 százalékos emelést ajánlottak fel. A tárgyalásokat kedden folytatják a munkafelügyelőség és előreláthatólag létrejön a megegyezés.

— Díjmentes szövőtanfolyam. Ezután értesítjük tagjainkat, hogy május 15-iktől kezdődőleg díjmentes szövőtanfolyamot kezdünk. Érdeklődni lehet f. hó 7-én, (kedd) és 8-án (szerda), este 7—9 óráig saját helyiségünkben, Str. Goldis 8. A Zsidó Nemzeti Szövetség iparos (Haoved) csoportja.

— NEM KERESZTÉNY VALLASU ROMAN ÁLLAMPOLGÁROK IS IGÉNYBE VEHETIK A HÁROM NAP BUDAPESTEN“ KEDVEZMÉNYES JEGY FÜZETET. Érdekes rendelkezés érkezett szombaton az aradi menettjegyirodákhoz. Illetékes magyar hatóságok közölték, hogy az eddigi rendelkezésekkel ellentétben a nem keresztény vallású román állampolgárok is igénybe vehetik a „Három nap Budapesten“ és „Három gyógyhét Budapesten“ igazolványfüzeteket. A füzetek tulajdonosainak az illetékes konzulátus előzetes vizumot engedélyez.

— Az üzleti könyvek bélyegkülönböztetésének kiiktatása. Az Aradi Közlöny a közelmúltban már megemlékezett arról, hogy az új bélyegtervény értelmében az üzleti könyvek lapjaira ezen túl nem 5 lej, hanem 6 lej bélyeget kell ragasztani. A minisztérium rendelkezésének megfelelően az üzleti könyvek azon lapjai esetében, melyeket 1940. április elseje után használtak, illetve használnak, le kell róni az 5 és 6 lej közötti egy lejes különbözetet, még pedig készpénzben a követési pénzügyigazgatóságon. Ugyanez vonatkozik az április elseje után használt kartotéklapokra is olyan helyeken, ahol a könyvelésnél kartotéklapokat használnak.

Schlichtmeister-t

perfekt, jó bizonyítványokkal felvesz Industrie Textilă, Bucuresti, Calea 13 Septem. brle 84.

— RENDŐRSÉGI HIREK. Az aradi központi rendőrség bünyügyi osztályának detektívjei elfogták két férfit, akikről megállapítást nyert, hogy sorozatosan lopkodták a város terein és utcáin lévő fák körül elhelyezett vas védőkerítéseket. Az így módon szerzett vas mennyiséget eladták. Bünyügyi osztályunk összeállítására most van folyamatban. — Ivan Florian bihar megyei Feneljs községbeli gazdálkodó az aradi rendőrség egyik detektívje a központi rendőrségre kísért, mert lepecsételtlen öngyújtót és több kovakövet tartott magánál. Műjára a gazdálkodó a jövedék-hivatál által kirótt bírságot nem tudta kifizetni, az ügyészségre kísérték.

TESTA

Megtázas, hűtés, szűrés ellen

Tudnivalók

A só az üvegben, vagy a sőtartóban nem esőm. sodik meg, ha az üveg aljára néhány szem megmosott és megtörött rizst teszünk.

Kávé- és kakaóforr. asztalneműből így távolítható el: egy tolassárgáját összekeverünk egy-két kanálka glicerinrel és ezzel a masszával bedörzsöljük a foltos helyet. Utána langyos vízzel kimossuk.

Fonnyadt zöldség és növényesanyag újból friss lesz, ha félóraig hideg ecetesvízben áztatjuk.

Alumíniumedények foltjait a következőképpen távolíthatjuk el: kis fadarabkára benzines vászonruhácskát esavarunk s ezzel bedörzsöljük a foltos részt. Utána meleg, szódás, szappanos vízben kiöblítjük. Végül pedig néhány percig hideg vízben áztatjuk az edényeket.

Üvegedényeket (poharak, tálak, böjtes tányérok), ha azok megsárgáltak, újból fényesek, ragyogók lesznek, ha mosáshoz használt hígított kékítőben mossuk meg. Utána ecetes vízben öblítjük és száraz, tiszta ruhával töröljük át.

Színesre festett butort nem szabad langos vízben mosni. Hanem 5—6 liter langyos vízben feloldunk vagy 10 deka szappanforgácsot és onba ruhával ezzel az oldattal mossuk le a butorokat.

Vászon-asztalnemű, ágynemű, általában minden lenvászonhalmi vasalás után ragyogó fényes lesz, ha mosásuknál az utolsó öblítővízbe egy kanál boraxot teszünk.

— BIRÓ PAL ELŐADASA A NÉPKÖZÖSSÉG RENDEZÉSÉBEN. Vasárnap délután három órakor a Mosóczy-telepi Katolikus Kör nagytermében Biró Pál EMGE gazdasági felügyelő a Népközösség rendezésében nagyszámu hallgatóság előtt ismeretterjesztő előadást tartott. „Időszerű tudnivalók a kert hasznos és káros rovarairól és az ellenük való védekezés“ címmel. Az előadás mindvégig lekötötte a megjelentek figyelmét, akik nagy érdeklődéssel követték Biró Pál szavait. Az előadás után Kutroni Béja, vezetőségi tag mondott köszönetet Biró Pálnak, aki ezután még számos kerttulajdonosnak nyújtott külön felvilágosítást.

— A Timisoara-gyárvárosi Magyar Népközösség megalakulása. Temesvárról jelentik: Temesvárott, az ugynevezett gyárvárosi kerületben most tartotta hatalmas érdeklődés közepette alakuló közgyűlését a Magyar Népközösség ot. taji tagozata. Elnöknek egyhangulag dr. Telegdy Nándor fogorvost választották meg.

— ÖNGYILKOSSÁG. Hétfőn, a kora esti órákban arról értesítették az aradi központi rendőrséget, hogy a Heljas evezősház közelében egy fiatalember a Marosba vetette magát és a hullám-sírban lelte halálát. A rendőri vizsgálata során kiderült, hogy a szerencsétlen fiatalembert Sebastian Franciscnak hívják, 20 esztendő és testi fogyatékoság miatt vált meg az életől. Sebastian ebéd utáni öngyilkosságának többen szemtanul voltak, segítségére is siettek, de mire az életuntat csójnakon megközeledtek, már elragadták a hullámok.

— Elve ásta el újszülött csecsemőjét egy elvetemült házaspár. Satumare—Szatmár. Borcuceanu Ioana máramaros megyei, kistécsői asszony újszülött fiúgyermeknek adott életet. A házaspár közös elhatározással elevenen eltemette az ártatlan csecsemőt, majd újból kiásták és elhészelték a faluban, hogy a gyermek halva született. Borcuceanu még a községhez is bejelentette, hogy felesége halott gyermeket hozott a világra. Amikor a csejűdőség fülébe jutott az eset és mindkettőjüket őrizetbe vették, beismerő vallomást tettek. Az elvetemült házaspárt átadták a szigeti ügyészségnek.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK!

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár, Piata Mihai Viteazu
BERNATH gyógyszer-tár, Állomással szemben
BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

SPORT KÖZLÖNY

Bravuros győzelmet harcolt ki az AMEFA a Carpati ellen — és a bajnoki táblázat hetedik helyére került

Három mérkőzést elmosott az eső — Az UDR a CAMT-ot, a Ripensia a Victoriát győzte le

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzései közül a Bucurestibe kitűzött Rapid—Sp. Studentesc és Venus—U. Tricolor, valamint a Galatiba tervezett Gloria CFR—Juventus mérkőzések az eső miatt elmaradtak és mindössze három mérkőzés került lejátszásra. Ezek közül a bajnoki (Nagybánya) AMEFA—Carpati meccs az aradi munkáscsapat nagy sikerét hozta: a piros-feketék idegenben is le tudták győzni otthonukban szinte legyőzhetetlennek hitt ellenfelüket. Az AMEFA ezzel a győzelmével egyelőre a hetedik helyre került fel a bajnoki táblázaton, de a hátralevő négy mérkőzésen (Rapid, Ripensia, Sp. Studentesc és Victoria) még legalább 3—4 pontra van szükség, hogy a veszedelmes zóna (10, 11, 12-ik hely) elkerülhető legyen.

Resitán (Resica) a nagyszerű formában levő UDR megérdemelten győzte le a CAMT csapatát. Clujon (Kolozsvár) pedig a Ripensia küzdelem után kétvállra fektette a Victoriát, amelynek sorsa most már véglegesen megpecsételődött.

A bajnoki táblázat a vasárnapi mérkőzések után a következőképpen alakult:

1. Venus	17	11	2	4	46:15	24
2. Rapid	17	9	6	2	51:21	24
3. Sp. Studentesc	17	6	9	2	36:23	21
4. UDR	18	6	9	3	30:25	21
5. CAMT	18	8	3	7	28:39	19
6. Ripensia	18	7	5	6	28:29	19
7. AMEFA	18	8	-	10	28:32	16
8. Carpati	18	6	4	8	26:30	16
9. U. Tricolor	17	6	4	7	24:29	16
10. Gloria CFR	17	6	1	10	18:47	13
11. Juventus	17	3	6	8	25:32	12
12. Victoria	18	3	3	12	13:31	9

Beszámolóink az alábbi:

AMEFA—Carpati 1:0 (1:0).

Bajnoki—Nagybánya. A mérkőzés 1200 néző jelenlétében, szeles időben került lebonyolításra és a nagy lelkesedéssel és okos taktikával küzdő aradi csapat győzelmével végződött. Az AMEFA-ban a győzelemért oroszán rész a nagyszerűen működő védelmet illeti meg. Gerold pompás stílusban védett és a veszélyes labdák egész sorát tette ártalmatlanná. Sívát is kitűnően játszott és Kovács is jól egészítette ki a védelmi hármast. A fedezetsorban Szaniszló nyújtotta a legjobb teljesítményt, de társai is lelkesen és derekasán küzdöttek. A csatársor volt viszonylag a leggyengébb csapatrész, ahol csak Reinhardt

játéka volt dicséretes. Ignát és Batrint a közös gól dicséri. A Carpati együttesében a védelem jól működött, főleg Hevesi és Holzmann. A fedezetsorban találjuk a csapat legjobbját Kert személyében, de jól játszott Damján is. A csatársort az AMEFA védelmi formációja megbénította és így nem tudott eredményes lenni.

A mérkőzés két pontját eldöntő gólt a 44. p. Batrin szerezte meg csapatának, aki Igna beadását küldte Hevesi hálójába.

Szünet után a Carpati hevesen küzd a kiegyenlítésért, de az AMEFA-védelem mindent ment. A mérkőzést Muresan Anton vezette.

UDR—CAMT 3:0 (1:0).

Resita—Resica. Az UDR végig jobb volt ellenfelénél és győzelme teljesen megérdemelt. A CAMT-ban a csatársor csődöt mondott. Az első féldő gólját Csipai szerezte, majd szünet után Pop Vasile és Micu lötték a további gólokat. Biró Radulescu Costel.

Ripensia—Victoria 2:0 (1:0).

Cluj—Kolozsvár. A Ripensia csak a kapu előtt határozottabb játékkal nyerte a mérkőzést, amelynek mindkét gólját Dobai szerezte. A Victoria egy 11-est nem tudott kiaknázni. Biró Mielu Petrescu.

Idegenben is győzött a Mica a B)-liga vasárnapi fordulóján

— Pontot veszített a Gloria a Minerul ellen —

A nemzeti bajnokság B) osztályának második csoportjában három mérkőzés került lebonyolításra s az Aradon lejátszott Gloria—Minerul mérkőzésen az aradi csapat pontot veszített, úgy hogy a bajnoki táblázaton elfoglalt helyzetén egyelőre nem tudott javítani. A forduló érdekessége a Micanak idegenben aratott győzelme, amellyel a Juul fektette kétvállra. A Vulturii biztosan győzött a CFR Simeria ellen és a bajnoki táblázat így alakult:

1. Mica	16	12	1	3	40:15	25
2. Minerul	16	10	2	4	23:14	22
3. Electrica	15	11	-	4	27:18	22
4. Chimizul	16	9	-	7	38:32	18
5. Vulturii	16	8	2	6	24:23	18
6. Juul	16	6	4	6	26:17	16
7. Gloria	14	6	3	5	32:25	15
8. CFR Simeria	16	3	3	10	14:26	9
9. CFR T-Severin	15	4	1	10	18:34	9
10. Sparta	18	1	2	15	10:48	4

A mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

Gloria—Minerul 0:0.

Mintegy 1000 főnyi néző előtt került sorra a B) liga második csoportjában legveszedelmesebb csapat: a Minerul vendégjátéka. A mérkőzés a Gloria csatársorának és a Minerul védelmének a meddő küzdelmét hozta, mert a kék-sárgák támadólánca csaknem a teljes játékidő alatt az ellenfél kapuja előtt tanyázott, de a csatárok végzetes lassúsága miatt eredmény nem adódott. A két csapat így állt fel:

Gloria: Theimer — Régner, Volentir — Siclovian, Codrean, Micoala — Tudor, Farkas, Mladin, Henegar, Mercea, Minerul: Kiss — Ssebők, Zaslau — Debreczenl, Pére, Szorger — Bratoiu, Kánya, Schwartz, Bodnár, Róth.

A Gloria már az első perctől kezdve főlényt harcolt ki, de a Minerul jól védekezett. Egyik szöglet a másikat éri, gól azonban nem esik. A 42. p. szép összjáték után Mladin lövését a veterán Kiss pompásan védi. A második féldőben folytatódik a Gloria főlénye, amelyet csak itt-ott szakít meg egy-egy erőlen Minerul-támadás.

Továbbra is nyílt maradt az elsőosztályu bajnokság elsőségének kérdése

— Az Olimpia is, a Crisana CFR is győztek —

Az alkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján a két bajnokságra törő csapat, az Olimpia és a Crisana CFR győzött és így továbbra is áll a küzdelem kettőjük között a bajnokság elnyeréséért. Az Olimpia a Tricolorot, a Crisana a Titanust győzte le, míg a többi mérkőzések során az Astra a Transilvaniával szerezte meg a pontokat, a CAA és az Intelegerea viszont tesztvériesen megosztottak. Az SGA a Banatulól, az Unirea pedig a Gaianától szerzett játék nélkül két-két pontot és a bajnoki táblázat a vasárnapi forduló után így alakult:

1. Olimpia	19	16	1	2	65	13	38
2. Crisana CFR	18	15	1	2	54	15	31
3. Titanus	20	11	4	5	48	24	26
4. CAA	19	11	3	5	35	25	25
5. Astra	18	10	2	6	39	24	22
6. Unirea	19	9	3	7	36	36	21
7. Tricolor	18	6	5	6	31	46	17
8. SGA	16	7	3	6	32	26	17
9. Transilvania	18	6	2	10	31	29	14
10. Intelegerea	20	6	2	12	31	46	14
11. Banatul (trive)	20	2	-	18	9	71	4
12. Gaiana (törölve)	19	-	-	19	4	60	-

Beszámolóink a következő:

A 22. p. Tudor beadása után Henegar az füres kapu fölé fejel Szögletarány 11:1 a Gloria javára. Az aradi csapat legjobbja Micoala, a hátvéd is megfelelték, valamint Siclovian is, de elől csak Mladin érdemel említést. A vendégcsapat a mezőny legjobbjá Szorger, kivülr Sebők, Zaslau, Péter és Schwartz érdemelnek említést.

Mica—Juul 3:1 (2:1).

Petrosani—Petrozsény. A Mica igen jól játszott és megérdemelten szerezte a bajnoki pontokat. Góljain Popa, Cheresladean és Teucean osztozkodtak.

Vulturii—CFR Simeria 4:1 (2:1).

Lugoj—Lugos. Főlényesen nyert a Vulturii, amelynek góljait Hambalco (2), Popescu (11-es) és Metzmann szereztek, míg a CFR gólját Csányi lötte (11-esből).

O Egyéb B) ligás eredmények: CAO—FC Ploesti 2:0 (1:0), Crisana—Olimpia CFR 5:0 (2:0), Prahova—DVA 3:0 (2:0), Dragos Voda—Mures 0:0, Universitatea—CS Tg. Mures 4:1 (1:1).

O AZ A) LIGA MÜSORA. Pénteken, május 10-én a nemzeti bajnokság A) csoportjában a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: AMEFA—Rapid, Sp. Studentesc—Ripensia, CAMT—U. Tricolor, Venus—Carpati, Juventus—UDR, Gloria CFR—Victoria.

O Húsági bajnokság: Gloria—SGA 2:2, CAA—Intelegerea 4:0, Astra—Transilvania 2:0.

O Barátságos mérkőzésen győzött a Hakoah, Vasárnap délelőtt a Gloria pályán a Hakoah és az SGA barátságos mérkőzést játszottak és a Hakoah fiatalokból álló csapata 5:2 (4:1) arányban győzött. Gólvők: Coipl (3), Kántor és Basch, illetve Turi és Fargó, Biró: Zanon.

O Timisoara (Temesvár) csapata nyerte az Unirea kupát. Szombaton Bucurestiben játszották le az Unirea kupa döntő mérkőzését, amelyen Temesvár csapata 7:1 (2:1) arányban győzte le Braila ifjusági válogatottját, Andreescu (3), Zsifkovits, Kovács, Voda és Mioc, illetve Filoti szereztek a gólokat.

Sikerült az olaszok visszavágása

Olaszország—Németország 3:2 (2:1)

Milánó. Hatalmas érdeklődés mellett folyt le a két válogatott csapat mérkőzése és az olaszoknak sikerült a Németországban elszenvedett 5:2 arányú vereséget visszavágnok, Colaussi és Bertoni góljaival már 2:0 az eredmény, amikor Binder révén szépítenek a németek. Szünet után Binder egyenlített, de Blavati megszerezte a győzelmet jelentő gólt. Biró: Iványi.

Ujból a Hungária vezet

a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójára nagyobb meglepetést nem hozott. A Ferencváros és a Hungária is győztek és újból a Hungária került a bajnoki táblázat élére. A sorrend most a következő: Hungária 33, Ujpest 32, Ferencváros 31, Kispest 28, Szeged 28, Elektromos 27, Törekvés 26, Gamma 22, Bocskai 21, Haladás 20, Szolnok 19, Taxisok 13, Kassa 12 pont. Az eredmények a következők voltak:

Hungária—Törekvés 1:0 (1:0), Ferencváros—Gamma 3:0 (2:0), Kispest—Kassa 4:0 (1:0), Szeged—Szolnok 4:0 (2:0), Haladás—Taxisok 4:1 (2:0), Elektromos—Bocskai 4:2 (2:2).

Olimpia—Tricolor 6:0 (1:0). Megérdemelt győzelem, Dragos (2), Ökrös (2), Durgheu és Bugar 1, szereztek a mérkőzés góljait. Jók: Botcu, Egodi, Simceac, Bugar II., Ökrös és Durgheu, illetve Cosca, Szilágyi, Janka II. és Varga II. Biró: Adamovici.

Crisana CFR—Titanus 2:0 (2:0). A kapu előtt határozottabb csapat szerezte a pontokat, Gligorescu Barbu II. szerezte a gólokat. Jók: Pintea, Patean, Gligorescu és Truta, illetve Lengyel, Horváth, Kovács és Harnisch, Biró: Marita.

CAA—Intelegerea 0:0. Az első féldőben az Intelegerea, szünet után a CAA támadott többet. Stahl II, a második féldőben megsérült. Jók: Régner IV., Egresi, Fäder és Weil, illetve Szikszai, Ipacs, Hurugcsik és Stahl I. Biró: Höhn.

Astra—Transilvania 4:2 (4:0). A Transilvania szünet után nagy fölénybe került, de csak két gólig vitte. Perneki II. (3) és Valea, illetve Tasin és Filimon a gólszerzők. Jók: Balta, Fábian, Javelcuta, Chesintean, Perneki és Valea, illetve Soll, Faur, Crăciun, Tasin és Filimon, Biró: Oprita.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

TEKESPORT

Gyenge eredmények az egész vonalon, csupán az atléták eredménye kielégítő

A teke csapatbajnokság utolsó előtti fordulójára váratlanul gyenge sorsot hozott. A CAA két csapatán kívül — kik egyformán kétszázon felül eredményt értek el — az összes csapatok mélyen formájuk alatt szerepeltek és eddigi eredményeiket meg sem közelítő famennyiséggel végeztek. A bajnokság sorsa most már a Tricolor—Infratirea mérkőzés ellen beadott óvás ügyétől függ, mert ha a Tricolor óvásának helyt adnak és újrajátszást rendelnek el az Infratirea újabb győzelmével megnyerheti a bajnokságot, ha azonban veszít úgy feltételezve hogy a CAA megnyeri utolsó mérkőzését a Fortuna ellen, az atléták is lehetnek bajnokok. A Prieten tegnap újabb vereségével elvesztette minden esélyét a bajnokságra, még abban az esetben is, ha a Metalurgistul elleni óvásának helyt adnának. A vasárnapi mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

CAA—Prietenl 206:175. Az atléták két 16 menettel biztosan nyertek, az egyetlen menetet látszó Prieten ellen, kiknek néhány kiváló emberük teljesen csődöt mondott. 45+52+66+43 voltak az atlétacsapat menetei, mellyel szemben a Barátok 53+35+44+43-as meneteket látszóltak. Az atléták: Wandracsek, Heidrich Miklósi, Bardócz, Lészay, Varga, Szalma, Mezei II., Wingeron, Tur Ueren, Blaskovits, Pálfiy legénységével szemben a Barátok: Curila, Orbán, Wittmer, Rosenzweig, Jóth, Bolváry, Albertszky, Miloszáv Kis, Ermesz, Strzalka, Dreeucean összcállításban szerepeltek, Román Róbert precizen bíraskodott.

CAA B)—Prietenl B) 206:134. Az atléta taralék csapat pompás játékkal szemben a tíz emberrel kiálló Prieten tehetetlen volt és míg az atléták 50+45+54+57-es meneteket látszóltak, a Prieten 18+43+47+26 részeredményeket ért el. Román ezt a mérkőzést is kifogástalanul vezette.

Metalurgist—Fortuna 149:147. Mindkét csapat messze tudása alatt játszott és az esztendő leggyengébb csapatbajnoki eredményét produkálta. Érdekes, hogy a B) csapatok jobb eredményt értek el és ott is két fával győztek a vasasok. 54+43+26+26-os voltak a vasasok score-ai, míg a Fortuna 43+43+34+25-ös meneteket látszott. A Metalurgist: Szendrey III., Posta Szendrey II., Suta, Héviz, Iancu, Vékis, Gregorik, Szilágyi, Boczónyi, Vancsik, Grosz, míg a Fortuna: Măncuți I., Tóth, Albu, Cibre I., Bedő, Minichshoffer, Lascu, Gligorescu, Nuver, Botka, Tamás csapatjal állottak fel. Erélyes bíró volt Tusz Ferenc.

Metal. B)—Fortuna B) 158:156. Érdekes küzdelemben győzött a Vasas-taralék 42+34+52+30-as menetek után, míg a Fortuna 47+36+40+33-as meneteket látszott. Bíró: Tusz F.

Infratirea—Transilvania 177:140. Egyik csapatnak sem men a játék, melyből a nagyobb rutinnal rendelkező Infratirea került ki győztesként. Az Infratirea szépen kezdte t. de később ellanyhult és 53+54+36+34-es meneteket teljesítve, könnyen győzött a balszeresével küzdő Transilvania ellen, mely 25+54+27+34 eredményeket hozott ki menetenként. Az Infratirea Pascu, Kertész, Hanga, Dulian, András, Krebs, Nagy II., Böhm, Csiky, Beutler, Filipas, Fritz legénysége ellen a Transilvania Faludy, Macskássy I., Réfalvi, Tamás, Naschitz, Blum, Filimon, Szigeti, Szuck, Sommei, Macskássy II., Hetzer összcállításban szerepelt. Jó bíró volt Wolf János.

A B) csoport bajnokságáért a Transilvania egyedül állott ki és 9 embere 119 fa eredményt ért el. Bíró: Wolf J.

Az aradi színház nagy eseménye:

Saját zenekarával és diszlektárával jön Aradra Szabadkay József ötvenhárom tagu színtársulata

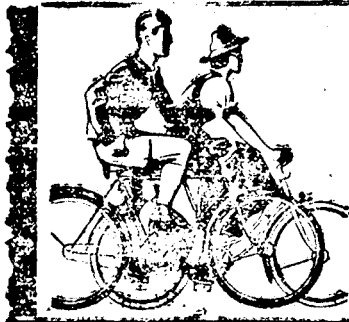
— Elénk érdeklődés előtt meg a „Dalol a Volga” bemutatóját —

A Kamara Színház egésze alatt május 14-én kezd meg tízen négy napos vendéjátékát a Brassó—marosvásárhelyi színtársulat, amely elé élénk érdeklődéssel tekint a színházbajáró közönség. Az elővétel pénztár hétfőn nyílt meg és már az első napon nagy forgalom volt a színház kasz-szájánál. Bizonyos, hogy Erdély legjobb operett-együttesének vendéjátéka az év legérdekesebb színházi eseménye, amely méltán megérdemli a nagy érdeklődést.

Wizóban

ma, kedden délután 6 órakor légvédelmi előadás.

Sr. Goldis 8.

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szőzsaolós olaso árbah kaplatok

Hammer Zsigmond és Fianál Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

Új közúti közlekedési rend Aradon a teher-járművek és társasgépkocsik számára

A város utburkolatának rossz állapotára vajó tekintettel a városvezetés újra szabályozta a közúti közlekedés rendjét. A műszaki szolgáló, előzetesítést tett az aszfaltburkolat megújulására, amit azzal indokol, hogy 30—40 éve készült úttestek betonalpza meggyöngült és mivel általában feifrisítéséről nem lehet szó, az utak kimerése vált szükségessé, másrészt pedig azokban az utcákban, amelyeknek utburkolatát anyagi nehézségek miatt nem tudják kellőképpen kijavítani, a forgalomban lévő járműveket úgy akarják megkímélni, hogy lehetőleg elterelik a súlyosabb járművek forgalmát. Az előterjesztés értelmében a város rendeletet készített és ebben úgy intézkedik hogy a nehéz kocsik, tehergépkocsik közúti társasgépkocsik és egyéb ilyen járművek a jövőben, amennyiben csak lehetséges, nem közlekedhetnek az

aszfaltburkolaton, hanem az utcák kővezett részén kell igénybe venniük. Ez azt jelenti, hogy például a fővonalon a jövőben ezek a járművek a közepes, kerámittal burkolt utszakaszon közlekednek. Kivéteit képeznek azok a teherkocsik, amelyek árut vesznek fel, avagy amelyekről árut fának le. Az aszfaltburkolaton kizárólag személygépkocsik, vagy rugós járművek közlekedhetnek, ezek is csak legfeljebb husz kilométeres óránkénti sebességgel. Minden kihágást szigorúan büntetnek és a büntetést egy naptól egy hónapig terjedő elzárás, valamint 50—2000 lejig terjedő pénzbírság. Amennyiben a kihágást elkövető fél a helyszínén kiegyenlíti a bírságot, a legkisebb büntetési összeg fizetendő és nem készítenek kihágási jegyzőkönyvet. Az új közlekedési rend a vonatkozó szabályrendelet megjelenése után lép kötelezően életbe.

Mozgalom indult Aradon a különböző nyugdíj-egyesületek egybeolvadása érdekében

Az Aradi Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyűlése az áldozati adó előtti nyugdíjak visszaállítását kérte —

Az aradi Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyűlése vasárnap délután tartotta meg általános érdeklődés mellett rendes évi közgyűlést Chirila Iustin nyugalmazott főbíró elnöklétével. A közgyűlésen felolvasott évi jelentés többek között beszámolt arról, hogy az egyesület ez év elején emlékirattal fordult a pénzügyminiszteriumhoz, valamint a központi nyugdíjpénztárhoz, amelyekből azt kérte, hogy az 1931-ben eredetileg egy évre bevezetett áldozati adót hatálytalanítsák és ezen túl az áldozati adó előtti összegekben folyósítsák a nyugdíjakat. A kérésre a központi nyugdíjpénztártól érkezett válasz, amely közli, hogy az aradi nyugdíjasok kérését a költségvetés összcállításakor a lehetőségekhez mérten figyelembe veszik. Tekintettel arra, hogy az ügyben további intézkedés egyelőre nem történt, Chirila Iustin elnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a kérés teljesítése a közpénzügyi hivatalok rendezésével egyidejűleg következhet be.

A közgyűlésen több felszólalás hangzott el annak érdekében, hogy a különböző aradi nyugdíjgyűlések olvadjanak egybe. Jelenleg Aradon ugyanis hat különböző nyugdíjas egyesület működik. Tényleges eredményt viszont csak olyan egyesület érhet majd el, amely a nyugdíjasoknak nemcsak egy töredékét foglalja magában. Ebből az elgondolásból kiindulva a közgyűlés felhatalmazást adott a vezető ségnek, hogy kezdje meg a tárgyalásokat a többi egyesületekkel az egyesítés aradi nyugdíjas egyesület megvalósítása érdekében.

Ezután a közgyűlés elnöké utól Chirila Iustint választotta meg, alelnökké Dătesan Ioan és Pataky Jánost, főtitkárrá pedig Julan Arcadiot.

Engedélyezte Ghelmegeanu belügyminiszter a „Hangya” központi közgyűlését

Bucurestiből jelentik: Péntek délelőn gróf Bánffy Miklós, Gyárfás Elemér és Miko Imre úr, felkeresték Ghelmegeanu belügyminisztert, a Hangya központi aprilis 30-ra tervezett és június 3-ra elhalasztott közgyűlésének engedélyezése tárgyában. Bár a belügyminiszter újabb rendelkezéseket adott ki a gyűlések tartására nézve, az ellátó küldöttség kérésére való tekintettel engedélyt adott a június 3-i közgyűlés megtartására.

Mélyszéges bánattal, bűszetörtéssel tudatom, hogy drága jó, sokat szenvedett édesanyám

Róth Benőné

akinek életem és akiért küzdöttem, átván lthagyott

Drága tetemet f. hó 7-én, kedden d. u. fél 6 órakor fogjuk a régi zsidótemető halottasházából örök nyugalom helyére kísélni.

Örökké siratunk, nyugodjon békében!

Róth Bőriska leánya, Béla fia, Etelka, Wien, Szidi London, nővérel.

A Brassó—marosvásárhelyi színtársulat tagjai között találjuk Erdély legszebb és legtehetségesebb színésznőit: Ürmössy Magda és Wojticzky Elvira, a Thalja volt kedvencei, Kuh Edijh (Kun Magda világhírű, Londonban élő magyar színésznő huga), továbbá Ürmössy Juci, Sándor Ica, Mátray Rózsi, valamint a nyolc éves, bűbajos Gerő Borcsa gyermekprimadonna. A férfiak közül Jeney János, Homm Pál, Szabadkay Miklós, Némethi István, Komáromi Attila, Kellán Sándor, Sipos Imre, Peternák Tibor, Izmaij Jenő, Hány Gyula és Lajos, Bánhegyi Sándor stb. biztosítják a legkülönlegesebb előadást.

Első és a következő napokon az év legnagyobb erdélyi sikere, Jeney János és Schreyber Alajos szenzációs, nagyszerű, látványos nagyoperettje, a „Dalol a Volga” kerül színpadra. Elég, ha erről csak annyit jegyzünk meg, hogy ez a remek operett több mint hetvenöt éven át Erdély különböző városiban példátlan siker mellett, jegyek elővételben a Kamara Színház pénztáránál.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megállapították a mezőgazdasági szerszámok hivatalos árait

Jelentették, hogy a nemzetgazdasági minisztérium 1940. április 26-ikával megállapította a gazdasági felszereléshez tartozó szerszámok és alkatrészek árát, melyeken felül a gazdák csupán a kétszázalékos forgalmi adót és a számlabélyeget fizetik. A hasznót a nagy és kiskereskedők és belföldi gyárak egymás között állapítják meg a maximális áron belül. A maximális árak a következők:

Fekete kapa préselt füllel (Schramm Hüttl Resita, vagy más belföldi gyártmány) 450 gramtól 2000 gramig darabonként 36-87 lei. Lapát (Schramm Hüttl, vagy más belföldi gyártmány) kavicsolásra kg. 54 lei, istálló lapát kg. 57 lei, megerősített nyakkal 61 lei. Villák: széna és istálló célra (Sodronyipar) ive les nélkül két ággal drb. 22 lei, három ággal 29 lei, négy ággal 45 lei, kavicsvilla 3, 9, 10 ággal 91-101 lei, Ásóvilla 2, 3, 4 ággal 22, 27, 35 lei, Fejsze („Coroana“) kg. 69 lei (egy kg. súlyon alul, vagy különleges modell esetén megegyezés szerint felár számítható.)

Eke („Resita“) drb. 1976-2973 lei. Eke („Eberhardt“) drb. 3888-8619 lei. Eke („Rud. Sack“) 3635-5090 lei. Eke (Ventzki) darabja 2600-4100 lei. Traktoreke (Eberhardt) drb. 26.980 lei. (Rud. Sack) 43.500-52.850 lei. (Ventzki) 42.000 lei. Ekevas (Schramm Hüttl vagy Resita) fekete kg. 36 festett élesített kg. 44. (Eberhardt) drb. 154 lei. Komplet kerék (Resita) pária 1046, 1138, 1203 lei. Kerék (Schramm Hüttl) drb. 300-325. Kétharászás 320 mm. drb. 187 lei. (Eberhardt) drb. 470-600. Borona (Resita) 1329-2549 lei. (And. Rieger) 2900-4500 lei. (Eberhardt) 4406 lei. (Rud. Sack) 2180-15.500 lei. Traktor részére 36.240-39.100 lei. (Ventzki) 1450 lei. (Wermke) 12.000-14.000 lei.

Vetőgép: (And. Rieger) drb. 16.200-27.500 lei. (Rud. Sack) 25.700-39.650 lei. (Prackner) 17.300-24.500 lei.

Traktor (H. S. C. S. Budapest) 325.000-400.000 lei.

A jegyzék, mely számos alkatrészt és szőlőgazdasági felszerelési cikket is tartalmaz, a kérdéses üzletekben kifüggesztendő.

= AZ INGATLANOK TERHEINEK A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGNÁL VALÓ BEJELENTÉSE. Május 15-ikén jár le az a határidő, ameddig az ingatlan tulajdonosok ingatlanuk terheit a pénzügyigazgatóságon bejelenthetik adóösszként és vért a pénzügyminisztérium közli, hogy ezt a határidőt semmilyen körülmények között sem hosszabbítja meg.

= Kévs az ország vágómarhafőlösege. A földművelésügyi minisztériumban elkészítették az ország vágómarhafőlösegeinek statisztikáját. A statisztikai adatok beszédesen bizonyítják a heti két husztalan nap bevezetésének szükségességét, mert az összes állatok vágásra számítható felesleg alig haladja meg valamivel az állandó szükségletet. Lernajobb felesleg vágósértésben mutatkozik: 425.000 fő, de ez a szám csak 14 százalékkal nagyobb az állandó szükségletnél. A szarvasmarhafőlösege 233 ezer, ami a szükséglet 5 százaléka felel meg, a juhfelesleg 946.000, vagyis 7 százalékos.

= AZ IDÉN IS KIVETIK AZ ILLETEKEGYENÉRTEKET. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja a jogi személyiséggel rendelkező érdekelteket vállalatok figyelmét, hogy a többi adóktól eltérően az illetekegyenérték esetében az idén is kivetik az eszközöknek vagyis ezt az adót nem írják át a múlt évről. Az érdekeltek tehát e hét szombatjáig nyuítsák be erre vonatkozó vallomásaikat, mert ellenkező esetben az adó 50 százaléknak megfelelő összeggel bírságolják meg őket. Az illetekegyenérték kivétel bizottság Tótoréanu Cornel szolgálattal főnök vezetésével e hó 11-ikén megkezdte munkáját a pénzügyigazgatóság II. emeletének 8. számú szobájában.

= Ötven vagon nyersbőr Argentínából való behozatalát engedélyezte a kormány. A heti két husztalan nap bevezetése a nyersbőrtermelést kedvezőtlenül befolyásolja, úgy hogy nyersbőrhiány mutatkozik. A kormány a nyersbőrhiány leküzdése érdekében Argentínából 50 vagon nyersbőr behozatalát engedélyezte. Az importot a börtgyárak nyersanyagbeszerző központja (O. D. A. M. P.) bonyolítja le, amely az egyes börtgyárak között elosztja az importált nyersbőrt. Ertésüléseink szerint a közeljövőben a cserzőanyagok beszerzésénél is javulás várható, egyrészt mert Jugoszlávia megkezdte a cserzőanyagok szállítását, másrészt az angol kormány engedélyt adott 90 vagon quebracho-kivonat exportjára Romániába. Ezt a mennyiséget három hónap alatt szállítják le. A hőtörásban a külföldi cserzőanyag drágulása és a belföldi nyersbőrök árának emelése következtében nyomott a hangulat. Ennek ellenére a nagy börtgyárak a talp árát 30 leiel leszállították, hogy a fogyasztást növeljék.

Május 15-ikén lejár az adóamnesztia kérvényezésének a rendkívüli nyereségek bevallásának az aggregényadó vallomásának határideje

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy május 15-én több fontos határidő jár le. Ezek között szerepel az 1939. évi rendkívüli nyereség bevallására vonatkozó határidő, amellyel kapcsolatban a pénzügyminisztérium közleményt adott ki oly értelemben, hogy a május 15-iki határidőt semmiesetre sem hosszabbítja meg. Így tehát az érdekeltek köztétlenül nyuítsák be az említett határidőig vallomásukat, mert ennek elmulasztása súlyos bírságot von maga után.

Ugyancsak május 15-én jár le az 1940. március 8-ig elkövetett kereskedelmi, ipari, elemmentáris- és komplimentáris adókötelezettség elleni kihágások amnesztia iránti kérvényezés határideje. Az érdekelteket kereskedők, akik az amnesztia előnyeit élvezni akarják, május 15-ig kötelesek a kivetési pénzügyigazgatósághoz nyilatkozatot beadni, amelyben egyszerűen csak annyit közölnek, hogy az adóamnesztia iránti kérvényt tartanak. Mindazok, akik ezt az igényüket bejelentik, 1940. június 30-ig kötelesek 1940-41. évi állami adójuk 50 százalékának megfelelő összeget a nemzetvédelmi alapra befizetni. Ennek ellenében az 1940. május 8-ika előtti ügyletekre

vonatkozóan náluk pénzügyi ellenőrzés nem esz közölhető és mentesülnek a március 8-iki időre esedékes bármilyen pénzügyi jellegű bírság alól.

Azon cégeknél, amelyek nem élnek az amnesztia kedvezményével, május 15-ike után ellenőrzéseket eszközölnek és ha megállapítják, hogy az 1940. március 8-ika előtti időben adókihágásokat követtek el, a szokásos bírságon kívül külön 100 ezer leitől 1 millió leig terjedő büntetéssel sújtják őket. Azok, akik nyilatkozatot tesznek és befizetik a félévi adónak megfelelő összeget, mentesülnek az alól is, hogy az 1940. március 8-ika előtti időpontra üzleti könyveket leülvizsgálják.

Oly esetekben, amikor valamely vállalat 1940. április elseje előtt beszüntette működését, de az amnesztia iránti kérvényt tartana, be kell fizetnie azt az összeget, amely átvitelezés esetén az emelésekkel együtt 1940-41. évi adójának felét tette volna ki.

Május 15-ig hosszabbította meg a pénzügyminisztérium az aggregényadóra vonatkozó vallomások benyújtásának határidejét is. Így tehát az érdekeltek saját érdekükben nyuítsák be a fentemlített időpontig vallomásaikat.

A vidékiek inasszerződötetési formáságainak egyszerűsítését viszik keresztül a céhek

— Közgyűlést tartott az aradi faipari munkaadók céhe —

Vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését az aradi faipari munkaadók céhe Sfát Vicentie elnökletével. Az évi jelentést Tulbure Ioachim olvasta fel, aki jelentésében többek között rávilágított arra, hogy az elmúlt év folyamán a tagok jelentős része nem fizette a tagdíjakat és az anvagiak hiánya is bizonyos mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a céh nem tudott eredményesebb munkát kifejteni. A faipari munkaadók céhének 122 tagja közül mindössze 46-an fizették rendszeresen a tagdíjakat. Erre való tekintettel az új vezetőség egyik fontos feladata az lesz, hogy a más úton nem megy, peres eljárással hajtsa be a hátralékos tagdíjakat. Megemlékezett ezután a jelentés arról is, hogy a céh tagjai közül sokan lemondtak iparuk gyakorlásáról. Ez a körülmény azt tanúsítja, hogy Arad aszfaltosipara válságos helyzetbe jutott.

Uzsora István a pénztári jelentést, Sfát Ioan pedig a felügyelő bizottsági jelentést olvasta fel, amelyet a közgyűlés jóváhagyott. Ezután került sor a vezetőség megválasztására. A jelölő bizottság ajánlása alapján Sfát Vicentiet választották meg a céh elnökévé. Sfát Vicentie agkorára való hivatkozással, elhárította magától a tisztséget, a közgyűlés tagjainak ismételt kérésére azonban a tisztséget mégis elfogadta. Aelnökké Tulbure Ioachimot választották meg, aki azonban azonnal bejelentette lemondását és azt javasolta, hogy az aelnöki tisztséget kisebbségi iparosal töltsék be. Hasonló értelemben szólalt fel Giurgiu Ioan is. A közgyűlés az aelnöki tisztségre Wolff Andrászt kérte fel, aki ezt nem vállalta és a közgyűlés ezután aelnökké Kulcsár Györgyöt választotta meg. A vezetőség többi tagjai a következők: Titkár: Zbarcea Teofil, pénztárnok: Uzsora István, választmányi tagok: Tulbure Ioachim, Cristea Petru, Wolff András, Sarbuti Vasile, Ciszter Kálmán, póttagok: Rusu Pavel, Boanca Izidor, Szentjobbi Kálmán. Felügyelő bizottság: Sfát Ioan, Kolarov Dimitrie, Ring István, póttagok: Nagy Károly, Vlaicu Péter.

Az indítványok során Giurgiu Ioan (Nagyhalmagy) azt panaszolta, hogy a vidékiek számára az inasszerződötetés rendkívül sok formásággal és költséggel jár és azt a kívánságát fejezte ki, hogy az inasszerződöttesek alkalmával a munkaadók ne kényyszerüljenek arra, hogy vidékről a megyeszékhelyre jöjjenek a szerződötetés elvégzése végett. Sfát Vicentie válaszában közölte, hogy a jövőben ez

a kötelezettség megszűnik, amennyiben az inasszerződötetéssel kapcsolatos munkálatok elvégzését a céh vállalja magára és a vidéki kisiparosok a szerződötetést egyszerű levelezéssel elintézhetik.

A közgyűlés Seran Gheorghe, Kolarov Dimitrie, Tulbure Ioachim és Kulcsár György aelnök felszólalásával ért véget.

Vasuti gördülőanyag vásárlására folytat tárgyalásokat Londonban a CFR

A múlt év májusában létrejött román-angol gazdasági szerződés, amint ismeretes, 5 és fél millió font huszéves áruhitelt biztosított Romániának angol áruk vásárlására. E hitel keretében Románia a múlt évben gyóvyszereket és textilárúkat vásárolt, azonban ennek a hitelkeretnek eddig csak mintegy 20 százalékát vette igénybe. Külföldi lapjelentések szerint most Londonban tárgyalások folynak, hogy az 5 millió fontos hitel keretében Románia Angliából vasuti anyagokat vásároljon. A vásárlások lebonyolítására Perieteanu, a CFR elnökének vezetésével bizottság utazott Londonba.

A CFR külföldi vagonvásárlásai azért váltak szükségessé, mert a belföldi vagon-szomsz donvépítő vállalatok nyersanyaghiány és a nemzetvédelemmel kapcsolatos szállításiok miatt csak részben tudnak eleget tenni a CFR megnövekedett szükségletének. Londoni híradás szerint, a tárgyalások a román-angol új fizetési egyezmény megkötésére folyó tárgyalásokkal párhuzamosan folynak és előreláthatólag a mindkét irányban folyó tárgyalások rövidesen eredményes befejezést nyernek.

= A háboru óta 23,6 százalékkal drágult a megélhetés. Bucuresti. A hivatalos árfelvételük szerint országos átlagban április hónapban 3,3 százalékos drágulás következett be, ami által a háboru kitörése — 1939. augusztus 31 óta — 23,6 százalékosra emelkedett az árak átlagemelkedése. Az élelmiszerekben áprilisban átlagban egyszázalékos emelkedés mutatkozik. Ez a drágulás is inkább a mezőgazdasági termékekben következett be, mivel a kereskedelem és ipar által árusított élelmiszerek ára áprilisban alig változott. A ruházati árak áprilisban alig változott, ami a március 4-iki árrögzítő törvény rendelkezésével magyarázható. Az egyéb közszükségleti cikkek áraiban kevés az eltérés, egyedül a házbérek emelkedtek mindenütt számottevően, ami által az egyéb közszükségleti cikkek e kategóriáiban áprilisban 4 százalékos átlagos drágulás mutatkozik.

Legújabb jelentéseink:

Egyórás megbeszélést folytatott Umberto olasz trónörökös és a Duce

Rómából jelentik: Umberto olasz trónörökös hétfő délután Öszentsége XII. Pius pápánál történt kihallgatása után felkereste Mussolini kormányelnököt, akivel több, mint egy órán keresztül beható megbeszélést folytatott. A tanácskozásról nem adtak ki hivatalos jelentést.

Titkos paranccsal indult Ankarából a Földközi-tenger felé a Washington gőzös

Newyork. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: A Washington nevű amerikai hajó, amely Olaszország felé indult, vasárnap a megállapított menetidőnél három órával később fuhatott csak ki Newyorkból. A hajó kapitánya közölte, hogy fontos titkos parancsot kapott, amelyet akkor kell végrehajtania, ha utközben a Földközi-tengeren súlyos események következnek be.

Kémnőt tartóztattak le Svájcban

Bern. (Rador.) A svájci nagyvezérkar közli: „Még a múlt év novemberében a kémelhárító szervezet megállapította, hogy német ügynökök által megvásárolt svájci katonai altiszt Svájc északkeleti erődjeiről adatokat közölt az ügynököknek. Ezért az altisztet öt-estendei börtönnel sújtották és törölték a hadsereg tagjai sorából. A svájci kémelhárító most egy svájci nőt leplezett le, aki ugyancsak kémkedett. Az asszonyt német ügynökök bérelték fel, hogy különböző katonai vonatkozású értesítéseket szerezzen részükre. Az asszonyt letartóztatták“.

Az olasz—jugoszláv viszony javulása várható

Belgrád. A Politika szerint az olasz—jugoszláv kapcsolatok terén bizonyos javulás várható és ezzel kapcsolatban Délkelet Európában feltétlenül megmarad a béke, még akkor is, ha Olaszország kénytelen lenne beavatkozni a háborúba.

Élelmiszerkorlátozások Angliában

Vajhiány mutatkozik a dániai bevétel megszűnése miatt.

Londonból jelentik: Az angol élelmiszerügyi miniszter hétfőn sajtónyilatkozatot adott és közölte, hogy miután Dániából megszűnt a vaj-impórt, szükséges a vajadagok csökkentése. Eddig egy hétre 23 deka vaj volt a fejadag. Ugyancsak elkerülhetőnek látszik a cukor fejadag mennyiségnek csökkentése is. Jelenleg 35 deka cukrot kap minden polgár egy hétre.

Londonban most tanulmányozzák a Szovjet gazdasági ajánlatait

London. (Rador.) Ismeretes, hogy Szovjetországnak az Angliával történő kereskedelmi kapcsolatok felvételére vonatkozó ajánlatát most tanulmányozzák a brit kormány különböző szolgálatai. Ezzel kapcsolatban közlik, hogy azok a hírek, amelyek a javaslatnak visszautasításáról szólnak, minden alapot nélkülöznek. Stockholm. (Rador.) A Stefani-iroda közli a Stockholms Tidingen azon értesülését, hogy az angol—orszag kereskedelmi tárgyalások idején határidő nélkül elhalasztották.

A szövetségesek kereskedelmi hajóhadának vesztesége

London. A német hivatalos jelentéssel szemben angol részről közölték, hogy a szövetségesek mindössze egymillió tonna kereskedelmi hajóteret veszítettek. Ezt a hiányt azonban pótolta a norvég kereskedelmi flotta, amely a szövetséges hajóhadhoz csatlakozott. A norvég kereskedelmi flotta több mint négymillió tonnával bővítette az angol és francia hajóhadat.

Időszerű fejek

MUSSOLINI
olasz kormányelnök.

UMBERTÓ
olasz trónörökös

Clodius dr. tanácskozásai a dunarea-völgyi államokkal

Berlin. (Rador.) A DNB jelentése szerint a Dunavölgyében folyó német gazdasági tanácskozásokra vonatkozólag dr. Clodius kijelentette, hogy ezek a megszokott jellegűek és ezek teljesen magától értetődőek. A tanácskozások megkezdése mindkét részről megnyilvánult óhajra történtek, mert ezek kereskedelmi létkérdéseket öltenek fel.

Német repülőgép elsüllyesztett egy francia hadihajót

Párisból jelentik: A francia tengernagyi hivatal közölte, hogy a Bizon nevű francia torpedórombolót német repülőgépek megtámadták és a csatahajó bombatalálat következtében elsüllyedt. A Bizon az első csatahajó, amelyet a háború kitörése óta a francia haditengerészet vesztett.

Két norvég tábornok, nyolc ezredes és tizenhétezer katona megadta magát

Róma. A Popolo di Roma jelenti, hogy Narvik és Tromsö között tegnap 2 norvég tábornok, 8 ezredes, 400 tiszt és 17.000 norvég katona letette a fegyvert.

Kibővítik a Vörös-tenger kikötőit

Kairo. (Rador.) Az An-Nam című lap jelentése szerint az egyiptomi kormány elhatározta a Vörös-tengeri kikötők kibővítését és felszerelését, hogy ezáltal megkönnyítsék a megnagyobbodott hajóforgalmat és az idegen országokkal való áruforgalmat.

Párisba utazott a norvég külügyminiszter

London. Koht norvég külügyminiszter hétfőn kihallgatáson jelent meg Chamberlain angol kormányelnöknel, majd Halifax lord angol külügyminiszterrel folytatott megbeszélést. A norvég külügyminiszter hétfőn délután Párisba utazott.

LAPZÁRTA:

(Rador-eiendések)

RÓMA. A Popolo di Roma jelentése szerint a romániai utláról visszatért Vesta nevű gőzösön Ancona kikötőben tűz ütött ki. A tűz a raktárhelyiségben keletkezett, ahol mintegy hét tonna ezüst drótot tároltak. Azt hiszik, hogy a tüzet öngyulladás okozta.

PÁRIS. A haditanács hétfőn Lebrun köztársasági elnök elnöklése alatt tanácskozássra ült össze.

ADDIS-ABEBA. Hétfőn ünnepelték az olasz csapatok addis-abebei bevonulásának évfordulóját. Olaszkeletafrika valamennyi központjában hazatias és hőségmegnyilvánulások voltak.

LONDON. Lansbury, az ismert angol pacifista politikus, az angol munkáspárt egyik vezető személyisége haldoklik.

LONDON. Az Afridy torpedórombolón kívül a szövetséges flotta londoni jelentés szerint még több mint 200 hasonló csatahajóval rendelkezik.

STOCKHOLM. A svéd és norvég határ mentén Riksgransennél egy német repülőgépet leszállásra kényszerítettek. A gép pilótát őrizetbe helyezték, a repülőgépet lefoglalták.

LONDON. Az angol admirálisok hétfő este nyilvánosságra hozta a Grom nevű lengyel hajó elsüllyedését. A lengyel hajó a lengyel front összeomlása után az angol flottához csatlakozott és ott teljesített szolgálatot. A hajó pusztulása következtében egy tiszt és 56 tengerész vesztette életét.

LONDON. Az angol fővárosba érkezett madridi jelentések arról számolnak be, hogy a spanyol kormánykörök szilárd elhatározása, hogy Spanyolországot távol tartják a háborútól és ezért Spanyolország minden körülmények között megőrzi semlegességét.